

PARTNERTÁJÉKOZTATÓ

HÍRLEVÉL

2019. XIX. évfolyam 9. szám

2019. SZEPTEMBER

HÚSMARHA SZEMINÁRIUM

4.
oldal

TEJHIGIÉNIA III.

12.
oldal

A SZUDÁNIFŰ IDÉN BIZONYÍTOTT

20
oldal

VAN ÚJ A NAP ALATT: SZUDÁNIFŰ TÍPUSOK

24.
oldal

ELIXÍR VAGY MÉREG? V.

26.
oldal

ÁLLATTENYÉSZTÉSI TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT.

2100 Gödöllő, Dózsa György út 58. | Tel.: +36 28 515 540 | Fax: +36 28 515 550 | E-mail: atkft@atkft.hu | www.atkft.hu

PARTNERTÁJÉKOZTATÓ HÍRLEVÉL

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSI
TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT.
KIADVÁNYA

2100 Gödöllő,
Dózsa György út 58.
Telefon: 06-28-515-540
Fax: 06-28-515-550
E-mail: atkft@atkft.hu
Honlap: www.atkft.hu

Felelős kiadó:

Kövesdi Zsolt
ügyvezető igazgató

Főszerkesztő:

Rácz Henriett
06-20/329-5227
racz.henriett@atkft.hu

Szerkesztő asszisztens:

Szűcs Krisztina

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Dégen László
Dr. Kenéz Árpád
Dr. Monostori Attila
Dr. Orosz Szilvia
Dr. Ózsvári László
Rácz Henriett

Grafikai előkészítés:

Kutas Ferenc

Lebonyolítás:

LittleShark Marketing Kft.

Nyomás:

Vármédia Print Kft.
www.varmediaprint.hu

ISSN HU-2063-3491

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ	3
HÚSMARHA SZEMINÁRIUM – GÖDÖLLŐ	4
SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM – SZOLNOK	5
SZÁMADÁS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet	8
ÁLLATEGÉSZSÉG ÉS TAKARMÁNYOZÁS Tejhygiénia III. - A tejhygiénia jogszabályi háttere és intézményrendszere Magyarországon (Dr. Szabó Erika, Szakos Dávid, dr. Kasza Gyula, dr. Ózsvári László)	12
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT	14
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA	15
TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT	15
TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN	16
PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK	16
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA (Dr. Ózsvári László)	18
A JÓ MINŐSÉGŰ TÖMEGTAKARMÁNY A GAZDASÁGOS TERMELÉS ALAPJA A szudánifű bizonyított – segít, ha baj van (Dr. Orosz Szilvia)	20
NEMZETKÖZI SZAKÍRÓK TOLLÁBÓL ‘Takarmányozási vészhelyzet’ megoldására termesztett szudánifű, cirok és hibridjeik (Dr. Orosz Szilvia)	24
TUDOMÁNY, EGÉSZSÉG, JÓKEDV Fehér elixír vagy fehér méreg? V. rész – Záró gondolatok (Dr. Kenéz Árpád)	26
A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS HÍREI	28

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Partnereink!

Ismét „robotos” napunk volt Szolnokon szeptember 18-19-én a Szarvasmarha-ágazati Szemináriumon.

Az ágazatban egyre inkább jelentkező munkaerőhiány miatt sok telep tartaná megoldásnak a robotfejésre való áttérést, amely komoly és költséges döntés egy telep életében. Ezért is próbáljuk a témát minél több oldalról

megközelíteni, és a lehetőségekhez képest a döntést megkönnyíteni. Gödöllőn júliusban már szerveztünk egy Robot Napot, és most, a legutóbbi szemináriumunkon is alaposan körbejártuk a robotfejés témakörét.

A rendezvényről szóló beszámolóinkat alább olvashatják.

Üdvözlettel,
Kövesdi Zsolt
ügyvezető igazgató

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM

SZOLNOK, 2019. SZEPTEMBER 18-19.3.

Az első nap teljes programja a robotfejés témája köré épült.

Prof. Marcia Endres az amerikai Minnesotai Egyetemről érkezett és két előadást tartott. Első előadásában azt részletezte, hogy hogyan is kell fejőrobottal dolgozni, mitől működnek a fejőrobotos rendszerek, milyen előnyei vannak. Kiemelte, hogy nem feltétlenül kell kevesebb munkaerő a robotfejésnél, de képzettebb és motiváltabb emberekre lesz szükség! Következő előadásában pedig kitért a takarmányozási szempontokra.

Őt követte a lengyel **Jan Gondek**, aki gyakorlati tapasztalatait osztotta meg a szabadforgalmú robotfejésről és takarmányozásról. Ezt követően egy állategészségügyi témával folytattuk: **dr. Kovács Péter** arról beszélt, hogy hogyan kell diagnosztizálni és kezelni a tőgygyulladásokat robotizált fejőrendszerekben. A napot a

dán **Stieneke Ijdema** teleptulajdonos két előadása zárta.

Első előadásában beszámolt arról, hogy hogyan sikerült jelentős javulást elérniük a tőgyegészségben, majd kitért a náluk nagy sikerrel és hatékonysággal működő lean menedzsment lényegére és annak előnyeire.

A második napon állategészségügyi témák kerültek előtérbe. Először **dr. Búza László** tartott rendkívül szuggesztív előadást Szarvasmarha a vágóhídon címmel, majd **dr. Abonyi Tamást** hallhattuk az IBR-ről. A napot **dr. Monostori Attila** és **dr. Kenéz Árpád** zárták, akik az ÁT Kft. Tejvizsgáló Laboratóriumában tejmintából vizsgált fertőző szarvasmarha betegségek vizsgálati eredményeit osztották meg velünk.

Legközelebb november 27-28-án találkozunk Szolnokon! Várjuk Önöket szeretettel!

Prof. Marcia Endres

Stieneke Ijdema

Dr. Abonyi Tamás

Jan Gondek

MEGHÍVÓ

HÚSMARHA SZEMINÁRIUMRA

2019. OKTÓBER 30. (SZERDA)

TUDÁSTRANSZER-KÖZPONT

GÖDÖLLŐ, SZENT-GYÖRGYI ALBERT U. 6.

PROGRAM

	Előadás címe	Előadó
10.00-11.00	A téli időszakban megjelenő állategészségügyi problémák (tetvek, atkák, kórokozó baktériumok, vírusok), ellenük való védekezés, megelőzési lehetőségek	Dr. Vass Péter
11.00-12.00	Külcsín (üszők leválogatása tenyészállatnak és hízlalásra)	Dr. Szűcs Márton
12.00-13.00	Ősz végi gyepápolás (trágyakijuttatás, tisztító kaszálás)	Dr. Tasi Julianna
13.00-14.00	Ebéd	
14.00-15.00	Tömegtakarmány-bázis tervezése húsmarhának Tartósított takarmányok típusai	Dr. Orosz Szilvia
15.00-16.00	A nemzetközi és hazai kereskedelem gyakorlati megközelítése	Dr. Wagenhoffer Zsombor

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

RÁCZ HENRIETT | +36 20 329-5227 | SEMINARIUM@ATKFT.HU

WWW.ATKFT.HU

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM

SZOLNOKI FŐISKOLA (SZOLNOK, TISZALIGETI SÉTÁNY 14.)

2019. NOVEMBER 27-28.

MÁOK: 37 PONT

Időpont	Téma	Előadó
10:00-10:40	Borjúnevelés: takarmányozási és menedzsment szempontok választás előtt	Prof. Alex Bach ICREA, Spanyolország
11:00-11:40	Borjú- és üszőnevelés: takarmányozási és menedzsment szempontok választás után	Prof. Alex Bach ICREA, Spanyolország
12:00-12:40	Az acidózis és ketózis monitoring a korrigált tejszír-tartalom függvényében	Dr. Dégen László, ÁT Kft. Dr. Monostori Attila, ÁT Kft.
14:00-14:40	Tejpiaci kilátások	Fórián Zoltán, vezető agrárszakértő Agrár Kompetencia Központ, Erste Bank
15:00-15:40	Guruló forintok...	Bakos Gábor Bos-Frucht Agrárszövetkezet

MÁOK: 21 PONT

Időpont	Téma	Előadó
10:00-10:40	A bioterrorizmus története és jelentősége	Dr. Ózsvári László Állatorvostudományi Egyetem
11:00-11:40	Menedzsment eszközök és feladatok a tehenészetben I.	Dr. Bill Prokop, Dairy Innovations Cornell Egyetem, USA
12:00-12:40	Menedzsment eszközök és feladatok a tehenészetben II.	Dr. Bill Prokop, Dairy Innovations Cornell Egyetem, USA

A változtatás jogát fenntartjuk!

Jelentkezési határidő: 2019. november 16.

A részvétel **előzetes regisztrációhoz** kötött. Részvételi szándékát kérjük **írásban** jelezze az ÁT Kft. honlapjáról (www.atkft.hu) letölthető regisztrációs lapon.

A regisztrációs lapot kérjük a szeminarium@atkft.hu e-mailcímre megküldeni.

Az ágazat életében részt vevő minden kollégát szeretettel várunk rendezvényünkre!

További információ: Rácz Henriett (szeminarium@atkft.hu, +36-20/329-5227), www.atkft.hu

A rendezvény támogatói:

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

SZÁMADÁS AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL

1. TÁBLÁZAT: A TERMELÉS-ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNY JELLEMZŐI ELLENŐRZÉSI MÓDSZEREK SZERINT (2019. SZEPTEMBER)

Az ellenőrzés módja	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám növekedés	csökkenés
"A" módszer	428	179 884	145 670	4 356 827	29,91	24,22	6 110	6 967
"B" módszer	69	1 644	1 203	23 796	19,78	14,47	22	99

2. TÁBLÁZAT: AZ ELLENŐRZÖTT TEHÉNÁLLOMÁNY LÉTSÁMA ÉS TERMELÉSE A 2019. SZEPTEMBER HAVI ELLENŐRZŐ FEJÉS NAPJÁN (MEGYÉNKENT, ÖSSZESEN ÉS ÁTLAGOSAN)

Megye	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Átlag (tehen/telep)	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám Növekedés	Csökkenés	Változás
Baranya	17	10 171	598	8 420	280 839	33,35	27,61	436	345	91
Bács - Kiskun	32	6 824	213	5 225	134 883	25,81	19,77	219	188	31
Békés	35	17 255	493	14 028	402 293	28,68	23,31	624	669	-45
Borsod - Abaúj - Zemplén	20	7 954	398	6 454	183 897	28,49	23,12	252	257	-5
Csongrád	21	9 193	438	7 544	230 277	30,52	25,05	312	382	-70
Fejér	19	11 628	612	9 606	298 630	31,09	25,68	377	784	-407
Győr - Moson - Sopron	33	15 361	465	12 617	388 362	30,78	25,28	556	544	12
Hajdú - Bihar	51	20 771	407	16 941	494 849	29,21	23,82	641	813	-172
Heves	9	3 122	347	2 508	75 534	30,12	24,19	107	376	-269
Komárom - Esztergom	8	4 970	621	4 140	144 159	34,82	29,01	167	204	-37
Nógrád	8	3 402	425	2 808	78 980	28,13	23,22	60	56	4
Pest	28	12 159	434	10 134	321 502	31,72	26,44	711	556	155
Somogy	11	6 359	578	5 243	173 805	33,15	27,33	141	188	-47
Szabolcs - Szatmár - Bereg	25	10 239	410	6 961	204 693	29,41	19,99	225	287	-62
Jász - Nagykun - Szolnok	29	12 444	429	10 182	287 207	28,21	23,08	392	413	-21
Tolna	31	6 444	208	5 263	137 935	26,21	21,41	173	266	-93
Vas	17	7 213	424	6 016	163 974	27,26	22,73	201	230	-29
Veszprém	23	10 453	454	8 535	263 367	30,86	25,20	351	291	60
Zala	11	3 922	357	3 045	91 642	30,10	23,37	165	118	47
2019. szeptember	428	179 884	420	145 670	4 356 827	29,91	24,22	6 110	6 967	-857
eltérés az előző hónaptól:	-2	-857	0	202	44 643	0,27	0,36	-283	521	

3. TÁBLÁZAT: AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÁLLOMÁNY ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI MEGOSZLÁSA (2019. SZEPTEMBER)

Istálló átlag	Telepek		Tehenek	
	Száma	%-os megoszlása	Száma	%-os megoszlása
30.1 kg felett	19	4,44	16 404	9,12
25.1 - 30.0 között	98	22,90	68 161	37,89
20.1 - 25.0 között	158	36,92	65 260	36,28
15.1 - 20.0 között	91	21,26	22 741	12,64
10.1 - 15.0 között	44	10,28	4 056	2,25
5.1 - 10.0 között	11	2,57	876	0,49
5.0 kg alatt	7	1,64	2 386	1,33
Összesen:	428	100,00	179 884	100,00
Istálló átlag: 24,22 kg				

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI

4. TÁBLÁZAT: AZ ELŐZŐ ÉVI ÁTLAGLÉTSZÁMNÁL (411 ELLENŐRZÖTT TEHÉNNÉL) KEVESEBBET TARTÓ 25 LEGJOBB TENYÉSZET ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2019. SZEPTEMBER)

Rang-sor	azonosító	Tenyészet megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1372801	Bakos Gábor	Kaposvár	1	1	50	50,40	50,40
2	1468621	Herceg-Farm Kft	Csaholc	182	144	6 252	43,42	34,35
3	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	390	345	11 754	34,07	30,14
4	1468021	Tamás Zoltán Farm	Kölcse	68	60	2 035	33,91	29,92
5	1423821	Jándtej Kft.	Jánd	342	296	10 203	34,47	29,83
6	1544101	Nagykörüi Haladás Zrt.	Nagykörű	380	325	11 213	34,50	29,51
7	1274321	Merész Sándor	Csomád	182	156	5 353	34,32	29,41
8	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	394	333	11 373	34,15	28,87
9	0849721	Ádány Nóra	Mezősas	180	154	5 144	33,40	28,58
10	0362601	Art-Farm Kft	Szarvas	327	263	9058	34,44	27,70
11	1639501	AM Daszk Csapó Dániel Mgi Szkk Isk.	Szekszárd	13	13	356	27,41	27,41
12	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	248	213	6793	31,89	27,39
13	0848821	Magyar Szabolcs Gergő	Mezősas	79	68	2 152	31,64	27,24
14	1802001	Vaszari Agro-Friz Kft.	Vaszar	298	238	8 094	34,01	27,16
15	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerenadás	217	178	5 886	33,07	27,13
16	0843121	Dézi Imre	Nagyhegyes	30	25	806	32,24	26,87
17	0700221	Haladás Mezőgazdasági Kft	Kóny	205	177	5 484	30,98	26,75
18	0363901	Tárnok Sándorné	Szeghalom	152	142	4 063	28,61	26,73
19	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft	Kemenesszentpéter	131	116	3 498	30,15	26,70
20	0843921	Veritas 99 Kft.	Hajdúnánás	249	212	6 560	30,94	26,34
21	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	387	324	10 164	31,37	26,26
22	1545501	Petrik Magántehenészet	Újszász	79	73	2 048	28,05	25,92
23	1259922	Petőfi Mg.Szöv.	Kocsér	190	147	4 911	33,41	25,85
24	1280621	Csikvártéj Kft	Nagykörös	169	143	4 336	30,32	25,66
25	0425621	Ivanics Imre	Csobaj	356	300	9 077	30,26	25,50
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				5 249	4 446	146 661		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				210	178		32,99	27,94

5. TÁBLÁZAT: LEGALÁBB AZ ELŐZŐ ÉVI ÁTLAGLÉTSZÁMÚ (411 ÉS TÖBB) ELLENŐRZÖTT TEHENET TARTÓ 25 LEGJOBB TENYÉSZET
ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2019. SZEPTEMBER)

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszám	Fejt tehenlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló- átlag
1	1249021	Lakto Kft.	Dabas	908	794	33 159	41,76	36,52
2	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2 842	2 475	101 490	41,01	35,71
3	0708621	Rábapordányi Mg.Zrt.	Rábapordány	604	519	21 400	41,23	35,43
4	1015421	Komáromi Mg.Zrt.	Komárom	1 266	1 050	44 185	42,08	34,90
5	0781621	Kisalföldi Mg. Zrt.	Nagyszentjános	520	517	17 834	34,49	34,30
6	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	800	699	26 376	37,73	32,97
7	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft	Beled	994	867	31 845	36,73	32,04
8	1004021	Solum Zrt.	Komárom	823	683	26 277	38,47	31,93
9	0301821	Körös 2000 Kft.	Újiráz	630	501	19 647	39,22	31,19
10	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft	Ráckeresztúr	1 197	994	37 143	37,37	31,03
11	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt	Nagyszentjános	1 000	837	30 987	37,02	30,99
12	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	949	798	29 031	36,38	30,59
13	1921921	Miklósfai Mg. Zrt	Nagykanizsa-Miklósfá	569	481	17 240	35,84	30,30
14	0604101	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Lajoskomárom	448	371	13 517	36,43	30,17
15	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsók	1 808	1 522	54 515	35,82	30,15
16	1525001	Alattányi Tejtermelő Kft.	Alattány	473	375	14 250	38,00	30,13
17	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	778	633	23 332	36,86	29,99
18	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespuszta	854	700	25 555	36,51	29,92
19	1009021	Mocsai Buzakalász Term.Szolg.Sz.	Mocsa	459	387	13 713	35,43	29,87
20	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászföld	917	746	27 337	36,64	29,81
21	0934621	Multiton Kft	Miskolc	640	502	19 008	37,87	29,70
22	1268421	Dunatáj Mg.Kft.	Dömsöd	512	425	14 951	35,18	29,20
23	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 251	1 063	36 491	34,33	29,17
24	0502621	Hódagrt Zrt.	Hódmezővásárhely	642	547	18 722	34,23	29,16
25	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 028	1 653	59 085	35,74	29,13
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				23 912	20 139	757 088		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				956	806		37,59	31,66

6. TÁBLÁZAT: AZ 1000 ELLENŐRZÖTT TEHÉNNÉL TÖBBET TARTÓ TENYÉSZETEK ISTÁLLÓÁTLAG SZERINTI RANGSORA (2019. SZEPTEMBER)

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2842	2475	101 490	41,01	35,71
2	1015421	Komáromi Mg.Zrt.	Komárom	1266	1050	44 185	42,08	34,90
3	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft	Ráckeresztúr	1197	994	37 143	37,37	31,03
4	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt	Nagyszentjános	1000	837	30 987	37,02	30,99
5	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsók	1808	1522	54 515	35,82	30,15
6	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1251	1063	36 491	34,33	29,17
7	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2028	1653	59 085	35,74	29,13
8	1270422	Hunland Farm Kft	Gomba-Felsőfarkasd	1564	1300	45 528	35,02	29,11
9	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1603	1293	46 488	35,95	29,00
10	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1397	1126	40 334	35,82	28,87
11	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1144	967	32 641	33,75	28,53
12	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	1640	1408	46 722	33,18	28,49
13	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i.Kft	Hajdúböszörmény	1858	1619	52 252	32,27	28,12
14	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1626	1287	45 654	35,47	28,08
15	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. Kft	Seregélyes-Elzamajor	1142	1002	31 652	31,59	27,72
16	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1098	882	30 274	34,32	27,57
17	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt	Nagyszentjános	1136	871	31 071	35,67	27,35
18	1915621	Taxbi Kft	Hottó	1147	972	30 773	31,66	26,83
19	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Cegléd	1007	860	26 658	31,00	26,47
20	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászladány	1086	922	28 696	31,12	26,42
21	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Mátyásdomb	1776	1492	46 849	31,40	26,38
22	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárospatak	1069	886	28 012	31,62	26,20
23	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	2144	1719	56 056	32,61	26,15
24	0300321	Nemzeti Ménesbirtok ésTang. Zrt.	Mezőhegyes	1067	855	27 693	32,39	25,95
25	1152101	Com-Agro Sardo Kft	Nógrádkövesd	2130	1752	53 414	30,49	25,08
26	1504401	Jászapáti 2000.Mg.Zrt.	Jászapáti	1262	1045	30 330	29,02	24,03
27	0700926	Inícia Zrt.	Ikrény	1168	906	27 887	30,78	23,88
28	0305021	Hidasháti Zrt.	Murony	1140	930	24 723	26,58	21,69
29	0230321	Városföldi Agrárgazdaság Zrt.	Városföld	1228	896	20 583	22,97	16,76
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				41 824	34 584	1 168 186		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				1 442	1 193		33,78	27,93

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: MEGYÉNKÉNT A LEGJOBB 10 TEHENÉSZET (LEGALÁBB 20 FEJT TEHÉN) (2019. SZEPTEMBER)

7.1. TÁBLÁZAT: BARANYA MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2 842	2 475	101 490	41,01	35,71
2.	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	800	699	26 376	37,73	32,97
3.	0117721	Makrom Kft.	Mágocs	445	381	12 791	33,57	28,74
4.	0116321	Borjádi Mg.Term. Ker. és Szolg.Zrt.	Borjád	493	419	13 630	32,53	27,65
5.	0155521	DUPOR Állatteny.Ker.és Szolg.Kft	Görösgal	942	725	24 411	33,67	25,91
6.	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	491	389	12 672	32,57	25,81
7.	0111021	Geresdlaki Mg.Zrt.	Geresdlak	376	333	9 439	28,35	25,10
8.	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvárad	386	308	8 911	28,93	23,08
9.	0112721	Margittasziget 92 Kft.	Újmohács	672	577	15 301	26,52	22,77
10.	0115521	Sombereki Mg. Szövetkezeti Zrt.	Somberek	446	348	10 138	29,13	22,73
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				7 893	6 654	235 157		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				789	665		35,34	29,79

7.2. TÁBLÁZAT: BÁCS - KISKUN MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0200901	Dávodi Augusztus 20.Zrt.	Dávod	898	718	24 797	34,54	27,61
2.	0222501	Dózsa Mg. Zrt.	Tass	843	639	19 768	30,94	23,45
3.	0200821	Chjaviza Kft.	Tiszaalpár	521	397	11 475	28,90	22,02
4.	0212001	Kék Duna Mg.Szöv.	Fajsz	246	205	5 296	25,84	21,53
5.	0204101	Nemesnádudvari Állattenyésztő Kft.	Nemesnádudvar	173	143	3 706	25,92	21,42
6.	0202121	Bácsbokodi Aranykalász Zrt.	Bácsbokod	322	264	6 705	25,40	20,82
7.	0205221	Hild-Tej Kft.	Érsekhalma	433	378	9 016	23,85	20,82
8.	0217721	Kiskun Farm Kft	Kiskunfélegyháza	439	334	8 991	26,92	20,48
9.	0240401	Tamás Ferenc	Öregcsertő	22	21	429	20,45	19,52
10.	0200301	Kapcsándi Jenő Zoltán	Tiszaalpár	100	85	1 944	22,88	19,44
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				3 997	3 184	92 127		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				400	318		28,93	23,05

7.3. TÁBLÁZAT: BÉKÉS MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0301821	Körös 2000 Kft.	Szeghalom	630	501	19 647	39,22	31,19
2.	0300526	For Milk Kft.	Telekgerendás	626	539	18 018	33,43	28,78
3.	0362601	Art-Farm Kft	Csabacsüd	327	263	9 058	34,44	27,70
4.	0321301	Zsadányi Malom 97 Kft	Zsadány	632	528	17 455	33,06	27,62
5.	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	217	178	5 886	33,07	27,13
6.	0363901	Tárnok Sándorné	Szeghalom	152	142	4 063	28,61	26,73
7.	0300321	Nemzeti Ménesbirtok ésTang. Zrt.	Mezőhegyes	1 067	855	27 693	32,39	25,95
8.	0360721	Szarvasi Agrár Zrt.	Örménykút	781	597	19 458	32,59	24,91
9.	0313721	Rózsási Kft.	Szarvas	402	346	9 948	28,75	24,75
10.	0306701	Gyoma-Trade Kft	Gyomaendrőd	380	310	9 398	30,31	24,73
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 214	4 259	140 623		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				521	426		33,02	26,97

7.4. TÁBLÁZAT: BORSOD - ABAÚJ - ZEMPLÉN MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	949	798	29 031	36,38	30,59
2.	0416521	Geo-Milk KFT.	Sárospatak	1 069	886	28 012	31,62	26,20
3.	0425621	Ivanics Imre	Csobj	356	300	9 077	30,26	25,50
4.	0416921	Kenézlő-Dózsa Mg.Zrt.	Kenézlő	667	572	16 634	29,08	24,94
5.	0406521	Emőd Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	390	327	9 718	29,72	24,92
6.	0402921	Szirmaterm Kft.	Harsány	709	593	17 502	29,51	24,69
7.	0434121	Ivanics Imréné	Csobj	46	38	1 106	29,09	24,03
8.	0406621	Dél-borsodi Agrár Kft.	Gelej	518	432	10 918	25,27	21,08
9.	0427821	Kiss Ottó	Alacska	90	76	1 880	24,74	20,89
10.	0421521	NARIVO Állatteny.és Növényterm.Kft.	Mezőcsát	778	616	16 164	26,24	20,78
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg.				5 572	4 638	140 041		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istálló átlag				557	464		30,19	25,13

7.5. TÁBLÁZAT: CSONGRÁD MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	390	345	11 754	34,07	30,14
2.	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	642	547	18 722	34,23	29,16
3.	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 603	1 293	46 488	35,95	29,00
4.	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	248	213	6 793	31,89	27,39
5.	0520321	Árpád Agrár Zrt.	Szentes	620	512	16 920	33,05	27,29
6.	0540401	Gorzsai Mg. Zrt.	Hódmezővásárhely	949	798	25 103	31,46	26,45
7.	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	812	644	21 079	32,73	25,96
8.	0540921	Vásárhelyi Róna Mg-i. és Szolg. Kft	Hódmezővásárhely	616	465	15 912	34,22	25,83
9.	0580421	Gorzsai Mg. Zrt.	Földeák	447	385	11 161	28,99	24,97
10.	0529901	Tejút 2000. Kft.	Székkutas	97	78	2 293	29,39	23,64
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 424	5 280	176 225		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				642	528		33,38	27,43

7.6. TÁBLÁZAT: FEJÉR MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft	Ráckeresztúr-Martonvásár	1 197	994	37 143	37,37	31,03
2.	0604101	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Lajoskomárom	448	371	13 517	36,43	30,17
3.	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	394	333	11 373	34,15	28,87
4.	0650401	Agárdi Farm Állatteny. Növterm. Kft	Seregélyes-Elzasmajor	1 142	1 002	31 652	31,59	27,72
5.	0631901	Agrobaracs Zrt.	Baracs	434	360	11 973	33,26	27,59
6.	0607001	Sereg-Tej Szm.Teny.Kft.	Seregélyes	494	400	13 356	33,39	27,04
7.	0600901	Pálhalmai Agrospeciál Kft.	Pálhalma	824	721	21 799	30,23	26,45
8.	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscsérpuszta	1 776	1 492	46 849	31,40	26,38
9.	0608121	Bicskei Mg.Term és Szolg. Zrt.	Etyek	902	679	22 819	33,61	25,30
10.	0605001	Isztiméri Bakony Mg.Kft.	Isztimér	310	244	7 694	31,53	24,82
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 921	6 596	218 174		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				792	660		33,08	27,54

7.7. TÁBLÁZAT: GYÖR - MOSON - SOPRON MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0708621	Rábapordányi Mg.Zrt.	Rábapordány	604	519	21 400	41,23	35,43
2.	0781621	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt	Rétalap-Balogtag	520	517	17 834	34,49	34,30
3.	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft	Beled	994	867	31 845	36,73	32,04
4.	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt	Kapuvár-Miklósmajor	1 000	837	30 987	37,02	30,99
5.	0707123	Lajta-Hanság Zrt.	Mosonszolnok	931	755	26 334	34,88	28,29
6.	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt	Nagyszentjános	1 136	871	31 071	35,67	27,35
7.	0700221	Haladás Mezőgazdasági Kft	Kóny	205	177	5 484	30,98	26,75
8.	0737021	Dózsa Mg. Zrt.	Szany	472	387	12 366	31,95	26,20
9.	0726121	Cankó 2000 Mg-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	649	526	16 948	32,22	26,11
10.	0709421	Hidráns Mg.-i és Mg. Zolg. Kft.	Szil	768	640	19 559	30,56	25,47
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 279	6 096	213 827		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				728	610		35,08	29,38

7.8. TÁBLÁZAT: HAJDÚ - BIHAR MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	778	633	23 332	36,86	29,99
2.	0849721	Ádány Nóra	Berettyóújfalu	180	154	5 144	33,40	28,58
3.	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg.-i.Kft	Hajdúböszörmény	1 858	1 619	52 252	32,27	28,12
4.	0814321	Hajnal-99 Kft.	Berettyóújfalu	452	380	12 503	32,90	27,66
5.	0848821	Magyar Szabolcs Gergő	Mezősas	79	68	2 152	31,64	27,24
6.	0843121	Dézi Imre	Nagyhegyes	30	25	806	32,24	26,87
7.	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	571	467	15 120	32,38	26,48
8.	0842522	Agrárgazdaság Kft.	Újszentmargita	570	472	15 072	31,93	26,44
9.	0843921	Veritas 99 Kft.	Hajdúnánás	249	212	6 560	30,94	26,34
10.	0841121	Nyakas András	Hajdúnánás	2 144	1 719	56 056	32,61	26,15
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 911	5 749	188 995		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				691	575		32,87	27,35

7.9. TÁBLÁZAT: HEVES MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0934621	Multiton Kft	Sarud	640	502	19 008	37,87	29,70
2.	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Hatvan-Nagygyompos	755	604	21 114	34,96	27,97
3.	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	412	337	10 565	31,35	25,64
4.	0929101	Erdőtelek-2000 Agrár Term.Szolg.Kft	Erdőtelek	123	111	2 727	24,57	22,17
5.	0905321	Pély-Tiszatáj Agrár Zrt.	Pély	603	512	12 569	24,55	20,84
6.	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	339	259	6 920	26,72	20,41
7.	0940901	Tarna-Farm 2004 KFT.	Zaránk	37	31	483	15,59	13,06
8.	0941601	Euro-Tours Bt.	Bátor	165	110	1 681	15,28	10,19
9.	0940401	Morvai Zsolt	Kál	48	42	467	11,11	9,72
10.								
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 122	2 508	75 534		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				347	279		30,12	24,19

7.10. TÁBLÁZAT: KOMÁROM - ESZTERGOM MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1015421	Komáromi Mg.Zrt.	Komárom	1 266	1 050	44 185	42,08	34,90
2.	1004021	Solum Zrt.	Komárom	823	683	26 277	38,47	31,93
3.	1009021	Mocsai Buzakalász Term.Szolg.Sz.	Mocsa	459	387	13 713	35,43	29,87
4.	1060001	Állért Kft.	Ete	483	421	13 758	32,68	28,48
5.	1006501	Albers Agrár Bt.	Szükszend	705	601	19 246	32,02	27,30
6.	1003002	Ászári Mg.Term.Szolg.és Ért.Zrt.	Ászár	170	141	3 868	27,43	22,75
7.	1005221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	854	690	18 701	27,10	21,90
8.	1002501	Tejút Kft.	Kesztölc	210	167	4 412	26,42	21,01
9.								
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				4 970	4 140	144 159		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				621	518		34,82	29,01

7.11. TÁBLÁZAT: NÓGRÁD MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1152101	Com-Agro Sardo Kft	Nógrádkövesd	2 130	1 752	53 414	30,49	25,08
2.	1127301	Cserhátalja Mezőgazdasági Kft.	Csécse	186	158	4 330	27,40	23,28
3.	1151101	Bárány János	Varsány	91	78	2 031	26,04	22,32
4.	1133321	Agroméra Zrt.	Érsekvadkert	424	362	9 075	25,07	21,40
5.	1124321	Mátrafarm Hungaria Kft.	Mátramindszent	231	189	4 227	22,37	18,30
6.	1150401	Torák Kornél	Karancsberény	138	118	2 476	20,98	17,94
7.	1155701	Terman Lászlóné	Szátok	107	88	1 878	21,34	17,55
8.	1151201	Kiss Bertalan	Varsány	95	63	1 550	24,60	16,32
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 402	2 808	78 980		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				425	351		28,13	23,22

7.12 TÁBLÁZAT: PEST MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1249021	Lakto Kft.	Dabas	908	794	33 159	41,76	36,52
2.	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászföld	917	746	27 337	36,65	29,81
3.	1274321	Merész Sándor	Csomád	182	156	5 353	34,32	29,41
4.	1268421	Dunatáj Mg.Kft.	Dömsöd	512	425	14 951	35,18	29,20
5.	1270422	Hunland Farm Kft	Gomba-Felsőfarkasd	1 564	1 300	45 528	35,02	29,11
6.	1271301	Galgamenti Mezőgazdasági Kft	Tura	684	564	19 521	34,61	28,54
7.	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	1 640	1 408	46 722	33,18	28,49
8.	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Törtel	1 007	860	26 658	31,00	26,47
9.	1259922	Petőfi Mg.Szöv.	Kocsér	190	147	4 911	33,41	25,85
10.	1280621	Csikvártéj Kft	Nagykörös	169	143	4 336	30,32	25,66
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 773	6 543	228 477		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				777	654		34,92	29,39

7.13. TÁBLÁZAT: SOMOGY MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1355301	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Kazsok	1 808	1 522	54 515	35,82	30,15
2.	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 028	1 653	59 085	35,74	29,13
3.	1366401	Bos-Frucht Agrár Szövetkezet	Homokszentgyörgy	752	607	19 643	32,36	26,12
4.	1367721	Kaposvári Egyetem Tan. és Kisérleti.	Kaposvár	47	41	1 159	28,26	24,66
5.	1348821	Mawa Mg. és Szolg. Kft.	Mosdós	559	468	13 641	29,15	24,40
6.	1341721	Agrária Mg. Zrt	Szentgáloskér	350	281	8 452	30,08	24,15
7.	1342921	Kapostáj Mg.Term. és Szolg.Zrt.	Zimány	478	377	11 270	29,89	23,58
8.	1367701	Kaposvári Egyetem Tan. és Kisérleti.	Kaposvár	52	48	1 064	22,17	20,46
9.	1359121	Bajomi Agrár Zrt.	Nagybajom	233	202	4 077	20,18	17,50
10.	1372601	Kreitz Zoltánné	Jákó	51	43	848	19,73	16,64
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				6 358	5 242	173 755		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				636	524		33,15	27,33

7.14. TÁBLÁZAT: SZABOLCS - SZATMÁR - BEREK MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1468621	Herceg-Farm Kft	Csaholc	182	144	6 252	43,42	34,35
2.	1468021	Tamás Zoltán Farm	Kölcsé	68	60	2 035	33,91	29,92
3.	1423821	Jándtej Kft.	Tarpa	342	296	10 203	34,47	29,83
4.	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 397	1 126	40 334	35,82	28,87
5.	1435701	DOMBKA-2003 Mezőg. Ker. Szolg. Zrt.	Dombbrád	528	436	15 188	34,83	28,76
6.	1434121	Bátortrade KFT.	Nyírbátor	960	834	26 368	31,62	27,47
7.	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	710	582	18 643	32,03	26,26
8.	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	397	338	10 113	29,92	25,47
9.	1416821	Tedej- Befektető Kft	Tiszadob	375	303	7 938	26,20	21,17
10.	1402221	Lónya Tejtermelő Kft	Kemecse	369	311	7 775	25,00	21,07
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 328	4 430	144 848		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				533	443		32,70	27,19

7.15. TÁBLÁZAT: JÁSZ - NAGYKUN - SZOLNOK MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1525001	Alattyáni Tejtermelő Kft.	Alattyán	473	375	14 250	38,00	30,13
2.	1544101	Nagykörüi Haladás Zrt.	Nagykörü	380	325	11 213	34,50	29,51
3.	1540801	Palotási Mg.-i Zrt.	Besenyszög-Palotás	840	720	23 878	33,16	28,43
4.	1535701	Nagykun 2000 Mg.Zrt.	Kisújszállás	457	355	12 662	35,67	27,71
5.	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászladány	1 086	922	28 696	31,12	26,42
6.	1545501	Petrik Magántehénészet	Újszász	79	73	2 048	28,05	25,92
7.	1528701	Tarnamenti-2000 Zrt.	Jászdózsa	195	165	4 931	29,88	25,29
8.	1549201	Kunmadarasi Mg. Kft	Kunmadaras	112	95	2 775	29,21	24,78
9.	1538822	Agro-Lehel Kft.	Jászberény-Felsőjászság	457	389	11 186	28,76	24,48
10.	1504401	Jászapáti 2000.Mg.Zrt.	Jászapáti	1 262	1 045	30 330	29,02	24,03
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 341	4 464	141 969		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				534	446		31,80	26,58

7.16. TÁBLÁZAT: TOLNA MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespuszta	854	700	25 555	36,51	29,92
2.	1634521	Kocsolai Mezőgazdasági Szöv.	Kocsola	463	412	12 595	30,57	27,20
3.	1637301	Szekszárd Zrt.	Tengelic-Kajmádpata	693	625	17 761	28,42	25,63
4.	1603001	Teveli Zrt.	Tevel	422	366	9 702	26,51	22,99
5.	1605301	100 % Tej Mg.Ker.és Szolg.Kft.	Tolnanémedi	183	148	3 917	26,46	21,40
6.	1611421	Paksi Dunamenti Zrt.	Paks	400	304	8 242	27,11	20,61
7.	1608421	Bát-Tej Kft.	Báta	250	207	4 936	23,84	19,74
8.	1631021	Pannónia -Állattenyésztő Kft	Bonyhád	802	627	15 700	25,04	19,58
9.	1634121	Haladás Mg. Szövetkezet	Németkér	237	205	4 612	22,50	19,46
10.	1639701	Blahér Mg.Kft.	Paks-Gyapapuszta	314	234	5 932	25,35	18,89
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				4 618	3 828	108 952		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				462	383		28,46	23,59

7.17. TÁBLÁZAT: VAS MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 144	967	32 641	33,75	28,53
2.	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Táplánszentkereszt	900	770	25 296	32,85	28,11
3.	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalva	387	324	10 164	31,37	26,26
4.	1708701	Pinkamenti Agrár Kft	Vasalja	329	271	8 080	29,81	24,56
5.	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt	Ják-Felsőnyírvár	684	594	16 654	28,04	24,35
6.	1701321	Celli " Sághegyalja " Zrt.	Cellőmölök	392	334	8 961	26,83	22,86
7.	1733921	Gyalogh Mátyás	Kemenesmagasi	128	118	2 777	23,53	21,70
8.	1733001	Provid Kft.	Vasvár	690	591	14 872	25,16	21,55
9.	1725021	Körömdi Agrár Kft.	Körömdi	320	270	6 672	24,71	20,85
10.	1707301	Vasi Agro-Pannonia Kft	Szombathely	358	289	7 113	24,61	19,87
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				5 332	4 528	133 229		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				533	453		29,42	24,99

7.18. TÁBLÁZAT: VESZPRÉM MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 251	1 063	36 491	34,33	29,17
2.	1802101	Bovin-Tej Kft.	Gecse	631	511	18 169	35,56	28,79
3.	1808303	Malomsoki Extratej Kft	Malomsok	717	597	20 616	34,53	28,75
4.	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 626	1 287	45 654	35,47	28,08
5.	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 098	882	30 274	34,32	27,57
6.	1802001	Vaszari Agro-Friz Kft.	Vaszar	298	238	8 094	34,01	27,16
7.	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft	Kemenesszentpéter	131	116	3 498	30,15	26,70
8.	1844703	Vicenter Kft.	Devecser	539	458	14 042	30,66	26,05
9.	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	574	447	14 756	33,01	25,71
10.	1802622	Tóth Tamás	Súmeg	475	386	10 907	28,26	22,96
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				7 340	5 985	202 500		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				734	599		33,83	27,59

7.19. TÁBLÁZAT: ZALA MEGYE

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1921921	Miklósfai Mg. Zrt	Nagykanizsa-Miklósfai	569	481	17 240	35,84	30,30
2.	1947121	Kerka-Genetics Kft	Resznek	533	480	15 312	31,90	28,73
3.	1915621	Taxbi Kft	Hottó	1 147	972	30 773	31,66	26,83
4.	1935921	Zal-Agro Zrt	Türje	426	345	10 640	30,84	24,98
5.	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft	Zalaszentiván	343	263	7 382	28,07	21,52
6.	1950501	Georgikon Tanüzem Nonprofit Kft	Keszthely	38	37	716	19,35	18,84
7.	1935322	Backo Kft	Pótréte	325	261	5 813	22,27	17,88
8.	1910121	Mandl Mg. és Szolg. Kft	Zalalövő	216	195	3 450	17,69	15,97
9.								
10.								
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg.				3 597	3 034	91 324		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istálló átlag				450	379		30,10	25,39

TEJHIGIÉRIA 3. RÉSZ

A TEJHIGIÉRIA JOGSZABÁLYI HÁTTERE ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE MAGYARORSZÁGON

Szabó Erika¹, Szakos Dávid²,
Kasza Gyula², Ózsvári László¹

¹Állatorvostudományi Egyetem, Törvényszéki Állatorvostani,
Jogi és Gazdaságtudományi Tanszék
²NÉBIH

EGYÉB SZAKÁGI RENDELKEZÉSEK

Az élelmiszer-higiéria és annak hatósági ellenőrzésén túl az élelmiszer-higiéniára, azon belül a tejhigiéniára is vonatkozó szabályozást tartalmaznak még további speciális területekről európai uniós és nemzeti jogszabályok egyaránt:

- Az 56/1997. FM-IKIM-NM együttes rendelet az élelmiszerek megsemmisítésének feltételeiről és módjáról tartalmaz előírásokat.
- A 33/1998. NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről az élelmiszeriparban dolgozó személyek munkába állása előtti orvosi vizsgálat feltételeiről rendelkezik.
- A 201/2001/Kormányrendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről az élelmiszer előállítás és feldolgozás során felhasznált ivóvíz minőségi követelményeit foglalja össze, melyet az élelmiszerlánc-felügyelet és a népegészségügyi szerv ellenőriz.
- Az egyes élelmiszertermékek különféle szennyezőanyag-tartalmáról írnak elő kritériumokat az alábbi jogszabályok:
 - o A nukleáris balesetet vagy bármely egyéb radiológiai veszélyhelyzetet követően az élelmiszerek és a takarmányok radioaktív szennyezettsége legmagasabb megengedhető határértékének megállapításáról szól a 3954/87/Euratom rendelet.

- o A 4/1998. EüM rendelet az élelmiszerekben előforduló mikrobiológiai szennyeződések megengedhető mértékéről előírja a mintavétel és annak értékelésének a szabályait, valamint a mintavételi jogosultságot az élelmiszerlánc-felügyelethez és a közegészségügyi hatósághoz rendeli.
- o A 2073/2005/EK rendelet az élelmiszerek mikrobiológiai kritériumáról tartalmazza a mintavétel ütemezését és módját, a címkézés előírásait, az eredmények kezelésének módjait, illetve az egyes élelmiszerekre az élelmiszerbiztonsági és a technológiai higiéniai kritériumait.
- o Az 1881/2006/EK rendelet az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok (pl. mikotoxin, nehézfém) felső határértékeit határozza meg.
- o A 37/2010/EU rendelete a farmakológiai hatóanyagokról és az állati eredetű élelmiszerekben előforduló maximális maradékanyag-határértékek szerinti osztályozásukról szintén tartalmaz tejben megtalálható bizonyos gyógyszer maradékanyagokra vonatkozó határértékeket.
- A nyers tej ára konzekvens minősítésének mintavételi és vizsgálati módszereit tartalmazza a Magyar Élelmiszerkönyv 3-2-1/2004 számú irányelve.

- A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelet a végső fogyasztóhoz, ill. a vendéglátó és közétkeztető helyekre kikerülő élelmiszer termékek jelölésének szabályait tartalmazza.
- A 37/2005/EK rendelet az emberi fogyasztásra szánt gyorsfagyasztott élelmiszerek hőmérsékletének a szállító eszközökben, raktárakban és tárolókban történő ellenőrzéséről előírja a nagykereskedésekben az ún. EN szabványos mérőműszerrel ellátott hűtőberendezések, kiskereskedelembe és 10 m³ alatti hűtőházakban hőmérő dokumentált használatát.
- A 1333/2008/EK rendelet az élelmiszer-adalékanyagokról az élelmiszerekben felhasznált élelmiszer-adalékanyagokra vonatkozó szabályokat

állapít meg az emberi egészség védelme és a fogyasztóvédelem, továbbá az élelmiszerkereskedelem tisztességes gyakorlata és a környezet védelme céljából.

- A feldolgozott tejtermékek esetén a gyártmánylapról szóló 82/2012. VM rendeletnek megfelelő gyártmánylapot kell készíteni a gyártás megkezdése előtt, amelyből minden olyan telephelyen lennie kell, ahol az adott termék előállítása történik. Az élelmiszervállalkozás ebben a dokumentumban rögzíti a termék legfontosabb adatait, összetevőit, előállítási körülményeit, valamint minőségügyi és élelmiszerbiztonsági jellemzőit.
- A 28/2017. (V. 30.) FM rendelet az élelmiszervállalkozások által működtetendő önellenőrzési rendszerre vonatkozó követelményeket rögzíti.

AZ ÉLELMISZERIPARI VÁLLALKOZÓK TEJHIGIÉNIAI FELADATAI

A termékbiztonság érdekében az élelmiszerlánc minden résztvevőjének együtt kell működnie egymással és a hatóságokkal is. Első lépésként az élelmiszervállalkozásoknak regisztráltatniuk kell magukat, mint jogi vagy természetes személyt, valamint be kell jelenteni a telephelyeket és az ott végezni kívánt tevékenységeket, ill. később az ezekben az adatokban bekövetkező bármilyen változást is. Gyakori hiba például, hogy egy korábban engedélyezett telephelyen tevékenységbővítés történik, amelyet azonban nem jelez a vállalkozás a hatóságnak. Az élelmiszeripari vállalkozók, tevékenységi körüktől függően nyilvántartásba vétellel, működési engedéllyel, vagy kistermelői regisztrációval kell, hogy rendelkezzenek a tevékenységük folytatásához, mely igazolásokat az élelmiszerlánc-biztonsági hatóság állítja ki.

Az élelmiszeripari vállalkozóknak biztosítaniuk kell a tejtermelés, a tejfeldolgozás és a tejtermék-forgalmazás (import termék esetén is) egész folyamatában, hogy a nyerstej és a késztermék megfeleljen az élelmiszerbiztonsági és élelmiszerhigiéniai követelményeknek úgy, hogy az az elvárt minőségét megőrizze. Mindezek megfeleléséért az élelmiszergazdaságban tevékenységet végzők a felelősek, ennek érdekében a folyamatos önellenőrzést is fenn kell tartaniuk. Amennyiben feltételezik (az elővigyázatosság elvének megfelelően gyanú esetén az emberi egészség megóvását fontosabbnak tekintjük, mint a teljes bizonyítottságot), hogy a nyerstej vagy egy tejtermék nem felel meg a követelményeknek, azt a forgalomból kivonják.

Ez esetben a vállalkozások tájékoztatással tartoznak a kifogásolt termékkel kapcsolatba került élelmiszerlánc szereplőinek, valamint a hatóságnak. Ha a termék már eljuthatott a fogyasztóhoz, akkor a vállalkozó feladata, hogy tájékoztassa a vásárlókat a kivonás

okáról. Amennyiben az érintett termék ártalmas lehet a fogyasztók egészségére, azt nem csak a kereskedelmi partnerektől kell kivonnia, hanem vissza kell hívnia a lakosságtól is. Ebben a tevékenységben az emberi egészség magas szintű védelme érdekében az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság is aktívan közreműködik a kockázatkommunikációval összefüggő feladataival összefüggésben.

A nyerstej és az előállított tejtermékek nyomon követhetőségét az élelmiszerlánc teljes folyamatában biztosítani kell, a felmerülő hiányosságok időbeli felderítése és a bekövetkezett élelmiszerlánc-biztonsági események gyorsabb felszámolása érdekében, így különös figyelmet kell fordítani az élelmiszeripari vállalkozóknak a tejtermékek csomagolására, illetve jelölésére.

Az élelmiszeripari vállalkozóknak, így a tejtermelőknek, -feldolgozóknak és -forgalmazóknak az alábbi speciális higiéniai intézkedéseket kell alkalmazni:

- Anyerstej-előállítás és a tejtermékgyártás során csak ivóvíz minőségű víz és minősített, jóváhagyott, ill. a jogszabályoknak megfelelő anyagok használhatók fel (növény-, állategészségügyi előírások).
- A 852/2004/EK rendelet előírásainak megfelelő technológiát és higiéniai gyakorlatot kell alkalmazni (Helyes Higiéniai Gyakorlat).
- Hűtlánc fenntartását ellenőrizni kell hőmérsékletellenőrző programok alkalmazásával.
- Mikrobiológiai, szennyezőanyag és egyéb előírt határértékeket be kell tartani.
- Mintavételezéseket, üzemi tesztek, laboratóriumi vizsgálatokat és egyéb önellenőrzéseket rendszeresen végeznie kell a vállalkozónak az önellenőrzési tervnek megfelelően.
- A dolgozók személyi higiéniáját, szakképzettségét és oktatását biztosítani kell.

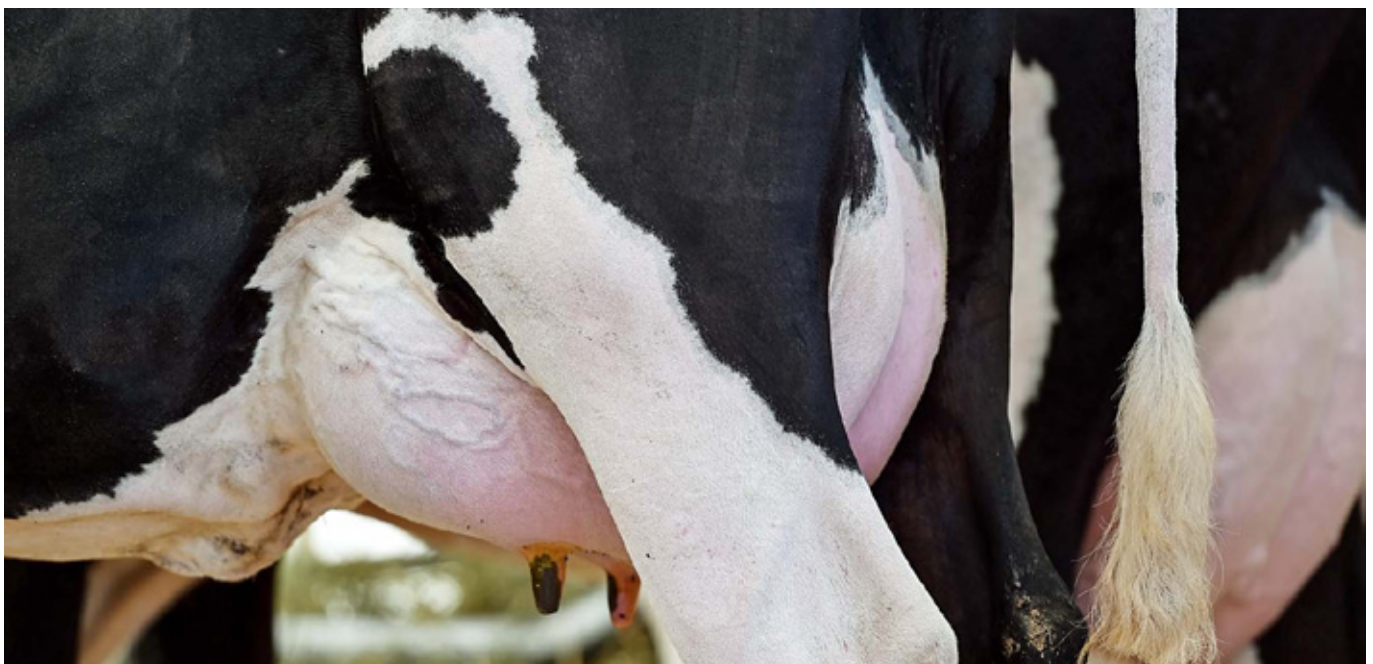
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

9. TÁBLÁZAT: A TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLT TEHÉNÉSZETI TELEPEK MEGYÉNKÉNTI MEGOSZLÁSA AZ ÁLLOMÁNY ELEGYTEJ SZOMATIKUS SEJTSZÁMÁNAK TELEPENKÉNTI SÚLYOZOTT ÁTLAGA ALAPJÁN (2019. SZEPTEMBER)

Megye	Szomatikus sejtszám x ezer / cm ³										Telep
	< 400		401 - 500		501 - 700		701 - 1000		> 1000		
	A telepek száma és százalékos megoszlása										
	telep	%	telep	%	telep	%	telep	%	telep	%	
Baranya	8	47,06	2	11,76	4	23,53	1	5,88	2	11,76	17
Bács - Kiskun	14	43,75	4	12,50	5	15,63	5	15,63	4	12,50	32
Békés	6	17,14	8	22,86	7	20,00	11	31,43	3	8,57	35
Borsod - Abaúj - Zemplén	8	40,00	2	10,00	3	15,00	4	20,00	3	15,00	20
Csongrád	9	42,86	4	19,05	4	19,05	2	9,52	2	9,52	21
Fejér	8	42,11	4	21,05	4	21,05	3	15,79	0	0,00	19
Győr - Moson - Sopron	12	38,71	6	19,35	4	12,90	8	25,81	1	3,23	31
Hajdú - Bihar	16	32,00	8	16,00	14	28,00	9	18,00	3	6,00	50
Heves	2	22,22	4	44,44	0	0,00	1	11,11	2	22,22	9
Komárom - Esztergom	5	62,50	1	12,50	2	25,00	0	0,00	0	0,00	8
Nógrád	2	25,00	1	12,50	2	25,00	2	25,00	1	12,50	8
Pest	13	48,15	3	11,11	6	22,22	3	11,11	2	7,41	27
Somogy	8	72,73	0	0,00	2	18,18	0	0,00	1	9,09	11
Szabolcs - Szatmár - Bereg	11	47,83	1	4,35	6	26,09	3	13,04	2	8,70	23
Jász - Nagykun - Szolnok	8	27,59	7	24,14	9	31,03	3	10,34	2	6,90	29
Tolna	7	22,58	5	16,13	7	22,58	4	12,90	8	25,81	31
Vas	3	17,65	3	17,65	4	23,53	7	41,18	0	0,00	17
Veszprém	4	17,39	4	17,39	4	17,39	11	47,83	0	0,00	23
Zala	6	60,00	2	20,00	1	10,00	1	10,00	0	0,00	10
Összes telep	150		69		88		78		36		421
Összes telep %		35,63		16,39		20,90		18,53		8,55	
összes fejt tehén	59 362		25 653		32 227		22 118		6 310		145 670
összes fejt tehén %		40,75		17,61		22,12		15,18		4,33	

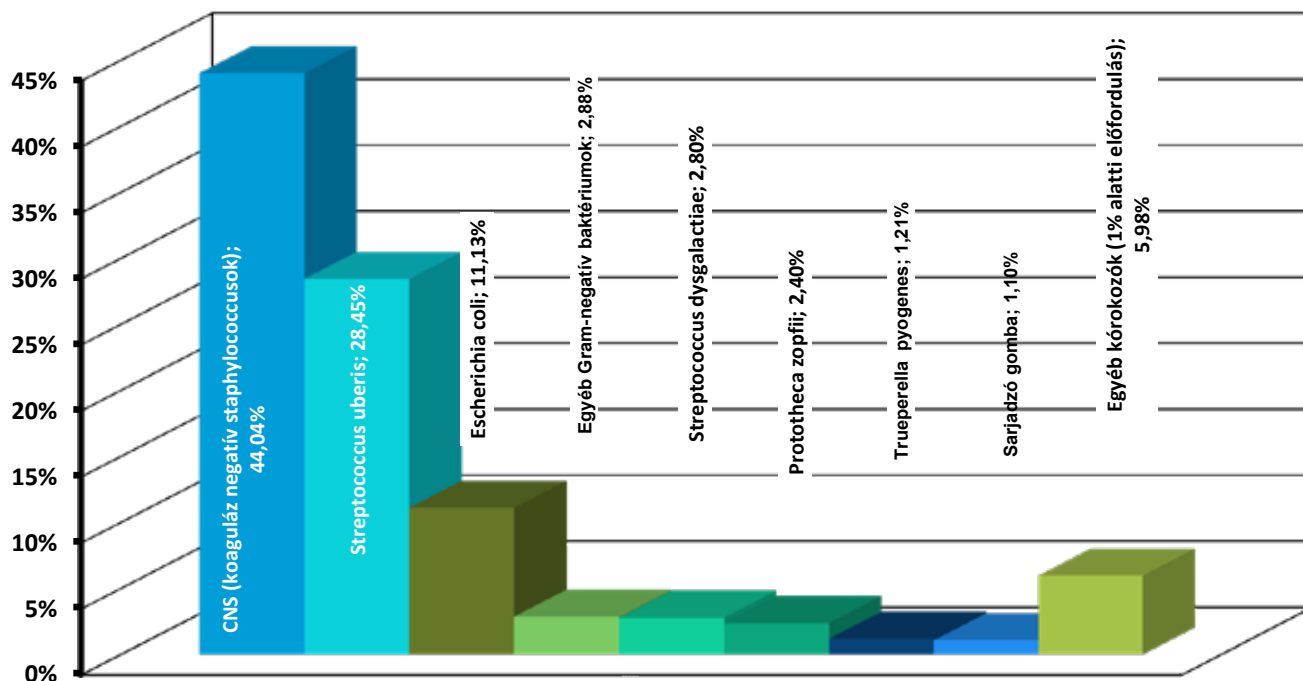
10. TÁBLÁZAT: A VIZSGÁLT TEHÉNÁLLOMÁNY MEGOSZLÁSA ÉS TEJTERMELÉSE SÚLYOZOTT ÁTLAG SEJTSZÁM-ÉRTÉKHATÁRONKÉNT (2019. SZEPTEMBER)

Sejtszám értékhatár x 1000	Fejt tehén	Napi tej kg	
		Összes	Fejési átlag
Kevesebb, mint 100	57 853	1 923 624	33,25
101 - 400	45 369	1 302 507	28,71
401 - 500	5 520	151 633	27,47
501 - 700	7 093	193 606	27,30
701 - 1 000	6 494	177 015	27,26
1 001 - 3 000	14 042	379 920	27,06
3 001 és több	6 177	149 264	24,16
Összesen	142 548	4 277 569	30,01

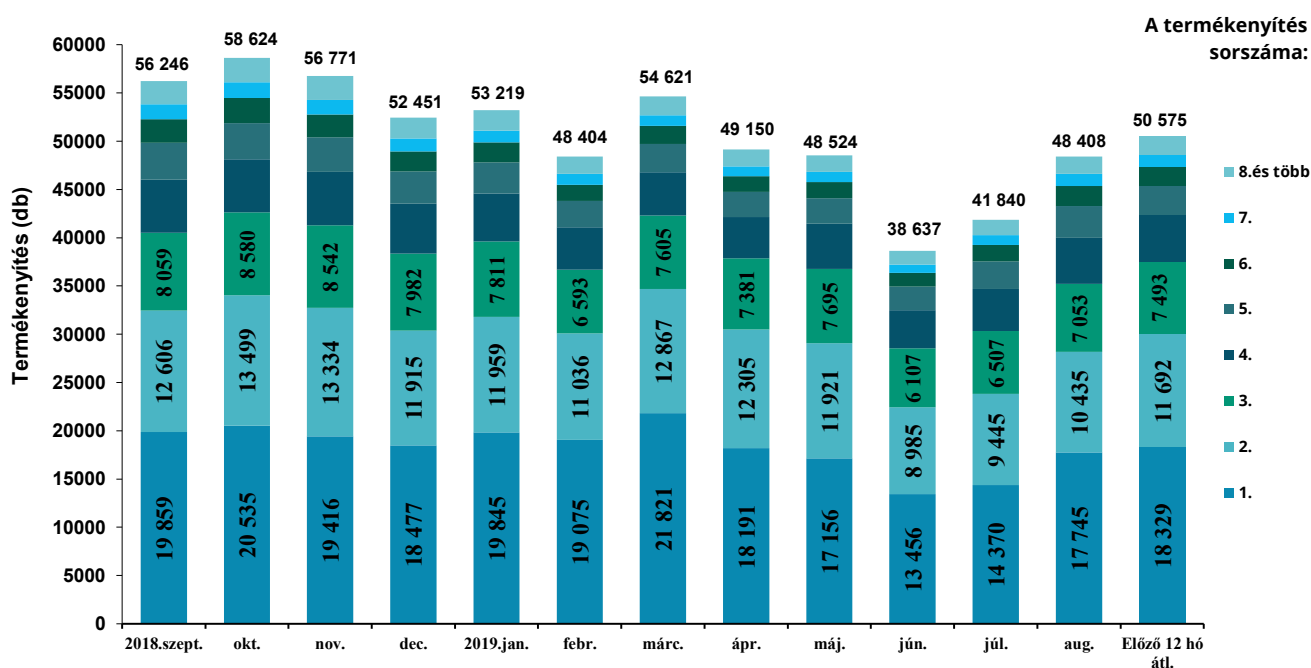
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA

1. ÁBRA: 2018. OKTÓBER 1. ÉS 2019. SZEPTEMBER 30. KÖZÖTT, A TELJESKÖRŰ VIZSGÁLATOKRA KÜLDÖTT TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA

TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT

2. ÁBRA: AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENEK HAVONKÉNTI TERMÉKENYÍTÉSEINEK SZÁMA ÉS MEGOSZLÁSA A TERMÉKENYÍTÉSEK SORSZÁMA SZERINT VIZSGÁLT IDŐSZAK: 2018.09.01 - 2019.08.31.

TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

8. TÁBLÁZAT: A TEJ KARBAMID-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATÁBA BEVONT ÁLLOMÁNYOK MEGOSZLÁSA

ELLENŐRZŐ FEJÉS DÁTUMA: 2019. SZEPTEMBER
FEJT TEHENEK SZÁMA: 133 377

ELLENŐRZÖTT TEHÉNSZÁM: 162 256
ÉRTÉKELT MINTÁK SZÁMA: 132 711

Megnevezés	Megoszlás	
	(n)	%
Fehérje- és energiahány	2 344	1,77
Energiahány	17 065	12,86
Fehérjetöbblet és energiahány	1 896	1,43
Fehérjehány és enyhe energiatöbblet	8 798	6,63
Fehérje- és energiaegyensúly	70 574	53,18
Fehérjetöbblet és enyhe energiahány	6 897	5,20
Fehérjehány és energiatöbblet	3 183	2,40
Energiatöbblet	19 974	15,05
Fehérje- és energiatöbblet	1 980	1,49

2019. SZEPTEMBER HÓNAPBAN A 428 ELLENŐRZÖTT TELEPBŐL 353;
AZ ELLENŐRZÖTT TELEPEK 83%-A VETTE IGÉNYBE A KARBAMID MÉRÉSI
SZOLGÁLTATÁST A FEJT TEHÉNÁLLOMÁNY 92%-ÁRA.

PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

VEMHESSÉGI VIZSGÁLATOK SZÁMA ÉS EREDMÉNYE (2018. SZEPTEMBER)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
Összes mérés				
2018. 09	925	409	415	101
Tejlaboron keresztül				
	498	137	298	63
Adatfeldolgozáson keresztül				
	427	272	117	38
Vemhességi napok alapján				
0-27 napig	11 NÉ	7 NÉ	3 NÉ	1 NÉ
28-45 napig	155	75	60	20
46-60 napig	49	22	21	6
61 naptól	212	168	33	11

NÉ: NEM ÉRTÉKELT

2018. SZEPTEMBERI VEMHESÉG VIZSGÁLATOK* EREDMÉNYEI A BEJELENTETT ELLÉSEK ALAPJÁN

VEMHESÉG VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE							
Vemhességi szakasz	PAG	Bejelentett ellések alapján megállapított eredmény					
		megoszlás (db)	bejelentés	megoszlás (db)	megjegyzés		
Vemhességi napok alapján (PAG) (a bejelentett termékenyítéstől eltelt napok száma). Vemhességi idő: 285 +/- 14 nap	28-45 napig	75 vemhes	31 egyed	időre ellett			
			9 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	8 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
					1 egyed	későbbi termékenyítésre ellett	
			35 egyed	nincs ellés	KORAI EMBRIO- MAGZATVESZTÉS????		
		60 üres			19 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
			60 egyed	üres	4 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
					14 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
			0 egyed	vemhes	1 egyed	időre ellett	
				0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett		
		20 ism.			0 egyed	időre ellett	
			0 egyed	vemhes	0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
					1 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
			20 egyed	üres	8 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
	46-60 napig	22 vemhes	18 egyed	időre ellett			
			2 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	2 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
					0 egyed	későbbi termékenyítésre ellett	
			2 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS????		
		21 üres			1 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
			20 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
					9 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
			1 egyed	vemhes	1 egyed	időre ellett	
				0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett		
		6 ism.			0 egyed	időre ellett	
			0 egyed	vemhes	0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
					0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
			6 egyed	üres	1 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
	61 naptól	168 vemhes	145 egyed	időre ellett			
			13 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	13 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
					0 egyed	későbbi termékenyítésre ellett	
			10 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS????		
		33 üres			8 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
			32 egyed	üres	0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
					5 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	
			1 egyed	vemhes	1 egyed	időre ellett	
				0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett		
		11 ism.			1 egyed	időre ellett	
			1 egyed	vemhes	0 egyed	korábbi termékenyítésre ellett	
					0 egyed	következő termékenyítésre vemhesült	
			10 egyed	üres	2 egyed	selejt vagy ellenőrzésből kikerült	

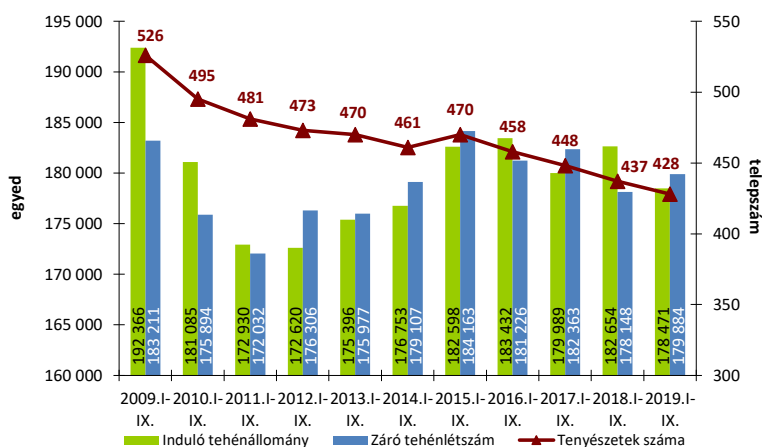
*ADATFELDOLGOZÁSON KERESZTÜL REGISZTRÁLT VEMHESÉG VIZSGÁLATOK
(PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK: VEMHES, ÜRES, ISMÉLT VIZSGÁLAT JAVASOLT)

VEMHESÉGI VIZSGÁLATOK NYILVÁNTARTÁSA (2018. SZEPTEMBER - 2019. SZEPTEMBER)

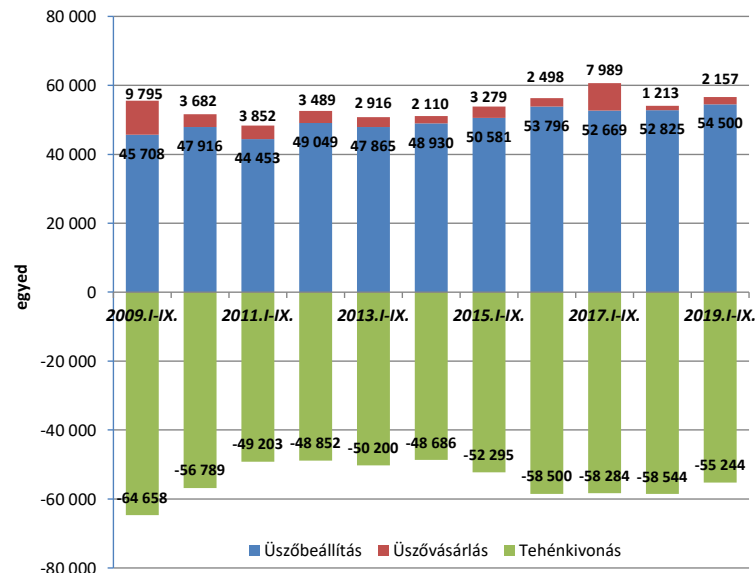
hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
2018.09.	925	409	415	101
2018.10.	955	442	409	104
2018.11.	1256	718	429	109
2018.12.	952	554	338	60
2019.01.	1474	865	505	104
2019.02.	1223	734	396	93
2019.03.	1172	747	336	89
2019.04.	1123	747	292	84
2019.05.	1134	750	288	96
2019.06.	943	572	284	87
2019.07.	948	524	319	105
2019.08.	813	486	236	91
2019.09.	887	512	276	99
Összes minta	13805	8060	4523	1222

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

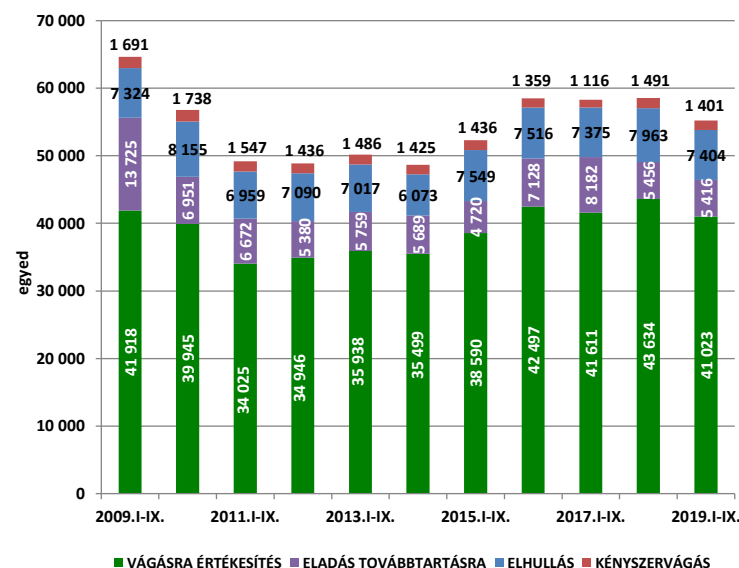
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2009-2019. I-IX. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2009-2019. I-IX. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2009-2019. I-IX. HÓ)

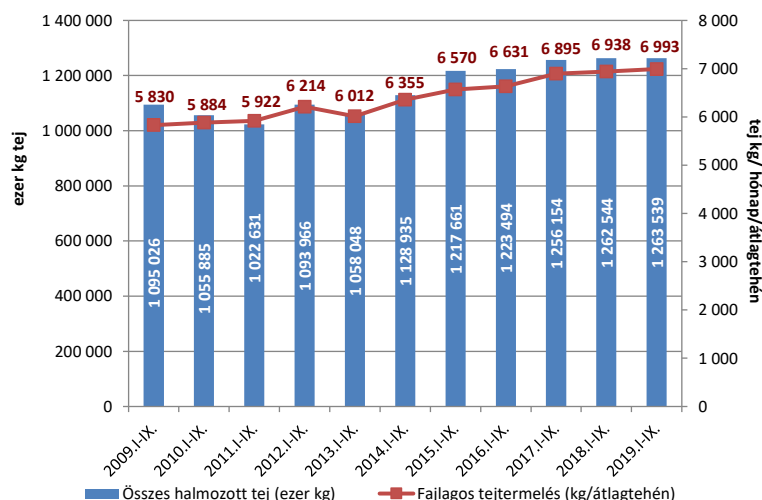

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2019 szeptemberében kettővel csökkent az előző hónaphoz képest, és 9-cel kevesebb (-2,1%), mint tavaly augusztusban. 2019. augusztus végén 1736-tal több (+1,0%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 18,6%-kal (-98) kisebbedett, de 2009 szeptembere óta a záró tehenlétszám ennél kisebb mértékben, 3,3 ezer eggyel (-1,8%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 348-ról 420-ra nőtt (1. ábra).

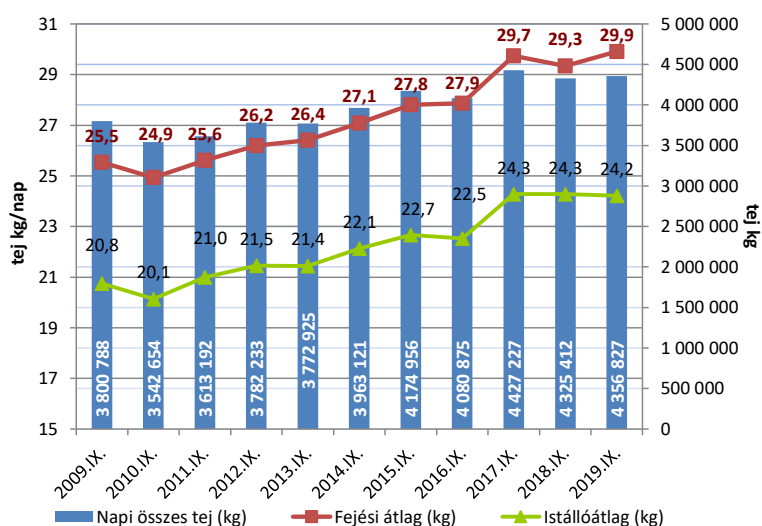
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2018-ról 2019-re – egy év alatt – jelentősen csökkent (-4.608 tehen; -2,5%), de az állomány 2019 első kilenc hónapjában bővült (+1.413 egyed; +0,8%), bár a 2018. évi induló állományt még mindig nem éri el. A bővülés elsődleges oka, hogy 2019 első kilenc havában a tehenkivonások száma jelentősen csökkent (-3.300 egyed; -5,6%) a tavalyi év hasonló időszakához képest, ugyanakkor az üszövételek száma több mint háromnegyedével, 77,8%-kal nőtt (+944) és – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma is nőtt (+1.675 egyed; +3,2%). Így összességében az állománypótlás mértéke érezhetően meghaladta a kivonásokét (2. ábra).

2019 első kilenc hónapjában az állományból kivont tehenek 74,3%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 41.023 volt), ami rekord magas aránynak számít. A tehenkivonások 2,5%-áért (1.401 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami átlagos arány a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 13,4%-a (7.404 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya továbbra is nagyon alacsony volt (9,8%, 5.416 egyed) az elmúlt 10 évben. 2019 első kilenc havában az induló tehenállomány 23,0%-át selejtezték, 0,8%-át kényszervágták, 4,1%-a elhullott, 3,0%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 31,0%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető (3. ábra).

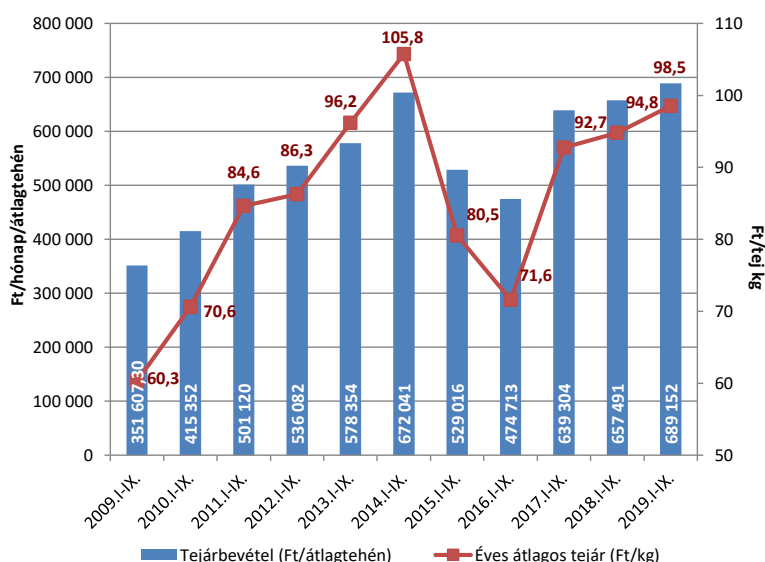
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2009-2019. I-IX. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2009-2019. IX. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2009-2019. I-IX. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2019 első kilenc havában gyakorlatilag nem változott (+955 ezer kg; 0,08%) 2018 első kilenc havához képest, valamivel több mint 1263,54 millió kg volt. Az első kilenc havi fajlagos tejtermelés 6.993 kg-ra nőtt (+55 kg; +0,8%). 2009 és 2019 első kilenc hónapját vizsgálva a fajlagos tejtermelés növekedése 19,9%-os (!) volt (+1163 kg), míg az összes halmozott tejtermelés ennél kisebb mértékben, 168,51 millió kg-mal (+15,3%) nőtt a termelésellenőrzött állomány enyhe csökkenése miatt (4. ábra).

2019 szeptemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év szeptemberi termeléséhez viszonyítva nőtt (+31,4 ezer kg, +0,7%), de a 2017-es termelési szinttől elmarad. 2018. szeptember havához képest a fejési átlag nőtt (+0,57 kg, +1,9%), elérve az eddigi legmagasabb szintet, de az istállóátlag enyhén csökkent (-0,06 kg, -0,2%), és elmarad az előző két év értékétől. Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 556 ezer kg-mal nőtt (+14,6%), a fejési és istállóátlag 4,38, ill. 3,47 kg-mal lett több (+17,2%, ill. +16,7%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető, és összességében további növekedésre számíthatunk (5. ábra).

A tehenenkénti tejárbevétel 2019 első kilenc hónapjában 689,2 ezer Ft volt átlagosan, 4,8%-kal nőtt 2018 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első kilenc havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 0,8%-os és a tejár 4,0%-os növekedése volt 2018 első kilenc hónapjához képest. 2009 hasonló időszakához képest a tejárbevétel közel megkétszereződött (+96,0%), aminek oka a fajlagos tejtermelés 19,9%-os és a tej árának 63,4%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 első kilenc havában –bár enyhe csökkenő tendencia megfigyelhető– 97-100 Ft/literes ársávban mozgott. A nyerstej kiviteli ára továbbra is meghaladja a 105 Ft/kg-ot, így több mint 10%-kal nagyobb a belföldi felvásárlási áránál, de a különbség már nem nőtt, mivel a forint euróval szembeni gyengülése megállt, és a fő kiviteli piacunk – az olaszországi – árai is stagnálnak. A globális és az európai uniós nyerstej és tejtermékek felvásárlási és tőzsdei áraiban jelentős elmozdulás továbbra sem figyelhető meg, egyedül a vaj árának tartós csökkenése folytatódott, ugyanakkor a sovány tejpor árának idei emelkedő lendülete is még kitart. A hazai nyerstejárakban jelentős mozgás továbbra sem várható (6. ábra).

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem

A SZUDÁNIFŰ BIZONYÍTOTT SEGÍT, HA BAJ VAN

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Tavaly novemberben írtam meg az első cirkos cikket. Tartottam tőle, mert az elmúlt években sok volt a rossz tapasztalat, miközben a tejtermelés haladt előre. De az időjárás évről évre próbára teszi a tejtermelők idegeit. Kellenek a biztonsági megoldások, a 'last minute' korrekció lehetősége, a pótlás, a segítség a bajban. A szudánifűvel az volt a gondom, hogy kevésnek ítéltam az üzemi tapasztalatokat, csak szórványosan volt némi információ

a 'multi-cut = 60-30-30' hozam és minőségi eredményeire, valamint a kétmenetes betakarítás műszaki kivitelezésére. Ezért csak azoknak javasoltam, akik megfelelő menedzsmenttel és/vagy bátorsággal neki mertek vágni, pontosabban 'bele mertek vágni' a szudánifűbe.

Mielőtt azonban a szudánifű első nagyüzemi hazai tapasztalataira rátérünk, helyezzük el újból, de most utoljára a palettán (típusai, betakarítása, hasznosítása).

1. A HASZNOSÍTÁSI TÍPUSOK ÁTTEKINTÉSE

A cirokféléknek számos típusát ismerjük. A betakarítás módja szerint két nagy csoportot különítünk el (1. táblázat). A szudáni fű-cirok kombinációk többször is kaszálhatóak (itt alapvető fontosságú a kaszálás-fonnyasztás, tehát a kétmenetes betakarítási technológia az alacsony

szárazanyag-tartalom miatt), míg a 'tisztán' cirokfélék különböző fajtái általában az egyszeri betakarításra alkalmas növények, egy menetben, járvaszecskázóval vágva le a növényt (tejes-viaszerés határán).

1. TÁBLÁZAT A CIROKFÉLÉKNEK A BETAKARÍTÁS MÓDJA SZERINTI JELLEMZÉSE

Típus	Jellemzők	Hasznosítás
MULTICUT típus (többszöri kaszálás egy szezonban - fonnyasztással)		
szudánifű	2-5 kaszálás a vetésidőtől és az időjárástól/talajtól függően, potenciálisan jó rostemeszthetőség, 0-5% keményítő	szilázsnak, szénának, zöldetetésre, legeltethető
PPS (fotoszenzitív) vagy BMR hibrid cirok és szudánifű		
MONOCUT típus (egyszeri betakarítás egy szezonban - egy menetben járvaszecskázóval)		
BMR, PPS (fotoszenzitív) és hímsteril cirokfajták és hibridek	Nagy hozam (magas növény) és jelentős energiatartalom	szilázsnak
Kettős hasznosítású fajták és hibridek (PPS, hímsteril, szemes)	Nagy zöldhozam és közepes energiatartalom	szilázsnak
Ipari felhasználású fajták (kifejezetten nagy hozamra nemesítve)	Nagy zöldhozam gyenge rostemeszthetőséggel	biogáz üzemeknek, cukorkivonásra stb.

2. A SZUDÁNIFŰ TERMESZTÉSE

A szudánifű széles körű elterjedését szárazságtűrő képessége és ezen túl a kifejezetten jó alkalmazkodóképessége tette lehetővé. A szudánifű és hibridjei jól tolerálják a különböző talajtípusokat. Mélyre hatoló gyökérrendszere révén nem csak a vizet, de a mély talajrétegű mikro- és makroelemeket is hatékonyan hasznosítja. Különleges tulajdonságuk, hogy az április-szeptemberi tenyészidőszakban 3-szor kaszálhatóak, 60-30(35)-30(35) napos vágási ciklusokban. Minden alkalommal különböző felhasználást tesznek lehetővé (szilázs/szenázs, széna, zöld, legeltetve), alkalmazkodva az aktuális időjárási és termelési viszonyokhoz. A szudánifű sikeresen termesztethető fő- illetve másodvetésként is. Hazánkban áprilistól-augusztus közepéig vethető (akár áprilisi rozs, vagy a későbbi tritikálé és a május végi borsós keverékek után is!). A szükséges vetőmagmennyiség 25-50 kg/ha (szénának és legeltetve min. 40-50 kg/ha, silózásra, szenázsnak kevesebb is elegendő), a vetésmélység 3-4 cm (ülepedett magyágy esetében), és

a javasolt nitrogénmennyiség kb. 80 kg/ha hatóanyag (70% vetés előtt kijuttatva). A szudánifű hibridek az egyik legaktívabb sorgoleone-kiválasztók a cirokfélék között. Mivel ez a vegyület gátolja több – takarmányozástani szempontból is veszélyes – gyom magjának csírázását (parlagfű, disznóparéj, a Solanum csoport egyes tagjai, stb.), így növényvédelme könnyen kivitelezhető. A szudánifű gyéríti a talajlakó kártevőket is.

3. A SZUDÁNIFŰ HASZNOSÍTÁSA

A szudánifű intenzív sarjadzásának és növekedésének köszönhetően, megfelelő körülmények között a hektáronként 80-90 tonna hozamot is elérheti. Magyarországon egy vegetációs időnyben akár háromszor is hasznosíthatjuk az alábbi formákban:

3.1. SILÓZÁS: egymenetes betakarítás

Amennyiben a szilázst üszőkkel vagy húsmarhával kívánjuk etetni és a hozam maximalizálása a cél (a fajlagos önköltség csökkentése mellett), valamint az egymenetes betakarítás egyszerűségével a direkt silózás mellett döntünk, akkor mindenképpen fontos, hogy olyan szudánifű hibridet válasszunk, melyek öregedése (és ezáltal a rostemészthetőség romlása) lassabb ütemű. A tábla folyamatos ellenőrzésével várjuk ki a 30%-os szárazanyag-tartalmat, és ekkor takarítsuk be (ne fenológiai stádiumhoz kössük!).

Fontos említeni, hogy a betakarításkor mindig hagyjunk 15-20 cm-es tarlót, mert ez biztosítja a gyors újrasarjadzást. Direkt silózásra mindig csak az első növedék javasolt, mivel a további növedék(ek) szárazanyag-felhalmozódási üteme nagyban függ a különböző környezeti tényezőktől. Általában a második növedéket szenázsként, szénaként, esetleg legeltetve javasoljuk hasznosítani.

3.2. SILÓZÁS: kétmenetes betakarítás (fonnyasztás)

Hosszú évek kísérletei bebizonyították, hogy a piacon elérhető hibridek optimális betakarítási ideje tejelő tehénnel történő etetéskor (genetikai háttértől függően) a zászlóslevél megjelenése és a bugázás kezdete között van. A szárazanyag-tartalom azonban ekkor 20-27% között alakul (hibridtől függően), ami még nem optimális a direkt silózásra. A 27%

alatti szárazanyag-tartalom ecetes és alkoholos erjedést eredményezhet, ezért ebben a fenológiai fázisban a kétmenetes betakarítás technológiáját, tehát a fonnyasztást javasoljuk (ami sajnos növelheti a szilázs hamutartalmát).

A kétmenetes betakarítás során az állományt abban a fenológiai stádiumban érdemes betakarítani, melynél az adott hibrid a legkedvezőbb emészthetőséggel és terméspotenciállal rendelkezik. Ebben az esetben nem fordítunk nagy figyelmet a betakarításkori nedvességtartalomra, hiszen fonnyasztással érjük el a kívánt szárazanyag-tartalmat.

Amennyiben az első kaszálástól kezdve kétmenetes és korai fázisú betakarítást tervezünk (vegetációs időtartam: 60 nap + 30-35 nap + 30-35 nap), akkor Magyarországon 2-3 betakarítást valósíthatunk meg ugyanarról a területről.

Mindazok ellenére, hogy a kétmenetes betakarítás extra energiát, illetve munkaszervezést igényel, a korábbi adatokból egyértelműen kitűnik, hogy még szélsőségesen száraz időjárási és gyenge talajviszonyok mellett is olyan takarmány készíthető a szudánifűből korai betakarítással, mely akár nagy termelésű tejelő tehennel is etethető a teljesítmény csökkenése nélkül.

3.3. Szudánifű-széna készítése

A szudánifűvekből értékes, nagy fehérjetartalmú és ízletes szénát lehet készíteni. A kaszálások 60-70 cm-es magasságtól kezdődhetnek, és a bugahányás kezdetéig végezhetőek az emészthetőségi értékek változásának figyelembevételével.

3.4. A szudánifű legeltetése

A szudánifű nagy szárazságtűrése miatt a forró nyári hónapokban is zöld legelőt biztosít. A legeltetésnél ajánlott a megemelt (a szénakészítésnél is használt) tőszám alkalmazása a taposási károk enyhítése érdekében. A legeltetés (ugyanúgy, mint az összes többi hasznosítás esetében) 60-70 cm-es magasságtól kezdődhet. Ennek többek között az is az oka, hogy a cirokfélékben természetes módon előforduló ciánglikozidok 60 cm alatt még jelen lehetnek. A ciánglikozidból (durrin) az emésztés során kéksav (ciánhidrogén) szabadul fel,

ami szöveti oxigénhiányt okoz. A cirkok közül azonban a szudánifűben a legalacsonyabb genetikailag ez az anyag! Fontos megemlíteni, hogy a modern hibridek ciánglikozid-tartalma már elenyésző. Mindezek mellett az is lényeges, hogy bármilyen nemű tartósítást alkalmazunk, például erjesztéssel, illetve szárítással tartósítjuk a szudánifűvet, a ciánglikozidok természetes úton, rövid időn belül (3-7 nap alatt) maguktól lebomlanak! Így, ha táblánkat erős stresszhatás érte, akkor érdemes erjesztett takarmányként hasznosítani a termést.

4. HAZAI TAPASZTALATOK 2019.

A szudánifű előzménye a Hód-Mezőgazda Zrt.-nél, hogy katasztrofális aszály miatt Csongrád megyében az őszi kalászos kultúrák rendkívül gyengén keltek, illetve az olaszperje ki sem kelt Vajhátan. A helyzetet súlyosbította, hogy a lucerna első növedéke is fele akkora hozamot adott, mint a normál években. Látható, hogy a Hód-Mezőgazda Zrt. területi elhelyezkedéséből adódóan sajnos nem ideális körülmények között termeszt tömegtakarmányait. A Dél-Alföld forró és száraz klímája mellett meg kell küzdeni a kötött, 15 aranykoronás talajadottságokkal is. Összességében a Hód-Mezőgazda Zrt. április-május hónapban ebből a három növényből jellemzően 10-11.000 tonna szenázst készít. Idén ez sajnos 3.000 tonnában realizálódott, így szükség volt jól emészthető NDF-t tartalmazó tavaszi növényre. A korábbi hazai tapasztalatok és a növény jellemzői miatt kategorikusan elzártak a cirok használata elől, ezért a szudánifű mellett döntöttek. A vetést május 10-11-én végezték el 25 kg/ha Bovital fajtával (Alfaseed Kft). Vetés előtt 200 kg Pétisót juttattak ki a területre.

A kapott eredmények az alábbiak:

I. növedék: a hűvös (hideg) május miatt a vetést követő 8. napon sorolt ki a növény, amely után gyors fejlődésnek indult. A vetést követő 40-45. naptól látványossá vált a növekedés, a kaszálást megelőző napokban meghaladta a napi 10 cm-t. Minden nap nézni kell a növényt ebben a stádiumban! Mivel dőlésnek indult, nem vártak tovább a kaszálással. A tenyésztési időszak szerint 50 naposan indították a kaszákat július 1-jén, ekkor buga nem volt található a növényben, a magassága pedig elérte a 170 cm-t. Vágása és fonnyasztása (24 óra), majd rendfelszedése műszaki szempontból problémamentes volt, a klasszikus lucerna technológiát alkalmazták (rendre vágás, rendterítés, rendképzés, rendfelszedés járvaszecskázóval: végig Claas gépsorral). Az első kaszálás 20,4 tonna/ha fonnyasztott tömeget adott. Ebben az időszakban 210 mm csapadék hullott.

II. növedék: az első kaszálás után hígtrágya került ki a tarlóra. A 32 nap tenyésztési idő alatt 83 mm csapadék hullott. Az augusztus 3-án indított betakarításkor a növény 170 cm-es bugátlan állapotban volt. Megritkult az állomány. 9,5 tonna/ha fonnyasztott tömeget adott. A műszaki

technológiai sor az előző növedéknél alkalmazottal megegyezett.

III. növedék: tovább ritkult az állomány. A tenyésztési időszak alatt 17 mm csapadékot kapott, valamint 22 mm esőt a betakarítás előtt 2 nappal. 1 méteres kényszerérett növényről volt szó. Itt-ott kilátszott már a buga. A betakarítást szeptember 13-án kezdték egy menetes technológiával, kb. 22-24% szárazanyag-tartalom mellett. Ennek oka a hamutartalom csökkentése lett volna, illetve egy próba az erjedésre (kisebb tétel). Így 8 tonna/ha hozamot adott, de fonnyasztva ez inkább csak 5 tonna/ha lett volna. A silózás fóliatömlőbe történt (falközi silótérbe nem szabad betenni az ennyire vizes anyagot), gyorsan kivitelezve, dupla mennyiségű LalsilCombo baktériumos adalékanyaggal (kihasználva a magas kiindulási cukortartalmat). Még nincs megbontva, de a fóliatömlő megtartotta az alakját (lapos), nem gázosodott, nincs romlásra utaló jel. Csurgaléklé viszont jelentős mennyiségben képződött.

Összességében tehát kb. 35 tonna/ha szilázst tudtak betakarítani úgy, hogy május 10-11-én vetették el a szudáni fűvet. Újból megemlítem, hogy átlagosan 15 aranykoronás kötött talajokról van szó, 300 mm feletti csapadékmennyiség mellett. A hamutartalom emelkedett volt, ami más termőhelyen is előfordult sajnos, de ez nem a növény hibája. Mivel azonban mások is hasonló tapasztalatról számoltak be, ezért a földszennyeződés valószínűleg Achilles-ina lesz ennek a szilázsnak.

Szudánifű állomány első növedéke 180 cm magassággal kaszálás előtt: dőlésveszély

Szudánifű állomány csapadékos tavasz után (Bovital fajta, Dél-Alföld, 2019.)

Szudánifű kétmenetes betakarítása (Dél-Alföld, 2019.)

A szudánifű kaszált rendjei (Dél-Alföld, 2019.)

A szudánifű ebben a *multi-cut* rendszerben (korai vágásnál) kiváló emészthetőségű alapanyagot adott, tehát tud pótolni kényszerhelyzetben egy közepes minőségű korai betakarítású gabonaszilázst (rozs, tritikálé). A

TMR NDF-tartalmának emészthetősége szempontjából javító hatású az átlagosan 53-55% rostemészthetőségű kukoricaszilázs és a 40% NDF-emészthetőségű lucernaszilázs mellett.

2. TÁBLÁZAT ÜZEMI SZUDÁNIFŰ MINTÁK ROSTTARTALMA ÉS ROSTEMÉSZTHETŐSÉGE HAZÁNKBAN 2019-BEN

		Hód-Mezőgazda Zrt.	Hód-Mezőgazda Zrt.	Közép-Alföld	Közép-Alföld
Nyersrost	g/kg sza.	275	280	238	248
NDF	g/kg sza.	596	547	521	526
NDF_{d48}	%	64,7	60,9	60,8	67,6
Nyersfehérje	g/kg sza.	-	-	-	179

A Hódmezőgazda Zrt. elégedett az eredményekkel, mert kényszermegoldásként született, mégis javító hatású lett a szudánifű-szilázs. Rugalmasan kezelhető, akár a kipusztult őszi gabonafélék helyettesítésére is alkalmazható, nem igényes és ezért rendkívül kedvező önköltségű szilázsról van szó (8-10 Ft/kg szilázs). Jobb területeken a rozból, tritikáléból, olaszperjéből vagy Festuloliumból a 35 tonna/ha szilázs egy növényből, egy kaszálásra bejön, de nem mindenütt vannak olyan jó minőségű és jó vízgazdálkodású földek, és nem minden évben kedvező az időjárás. Rostemészthetőségében a

szudánifű-szilázs nem éri el a jó minőségű rozs-, tritikálé- vagy fűszilázs élettani hatását, de megfelelő fenofázisban betakarítva NDF_{d48} értéke jobb, mint a kukoricaszilázssé. A betakarítási műszaki technológia pedig nem igényel speciális megoldásokat, a vékony szarát viszi a kasza, és a fonnyasztás a nagy nyári melegben hamar végbemegy.

Összességében: a szudánifű arra jó, hogy segít, amikor baj van, rugalmas a multi-cut technológia és kedvező a szilázs önköltsége.

'TAKARMÁNYOZÁSI VÉSZHELYZET'

MEGOLDÁSÁRA TERMESZTETT SZUDÁNIFŰ, CIROK ÉS HIBRIDJEIK

Monica Jean és James Isleib,
Michigan Állami Egyetem

Összeállította: Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

A nemzetközi anyag arról szól, hogy a cirok és a szudánifű felhasználását inkább a kényszerhelyzet szüli, de amikor baj van, akkor tényleges megoldást jelenthet a használatuk. Viszont amikor nehéz helyzetbe kerül a tömegtakarmány-bázisunk és fajtát/hibridet kell választanunk, érdemes tudni róla, hogy napjainkban már sokféle típusuk létezik. Erről ad egy rövid összefoglalót a cikk.

Az egynyári füveket úgy is számontarthatjuk, mint vészhelyzet megoldására szolgáló tömegtakarmányokat. Ezen 'vészhelyzetre való megoldásokat' olyan speciális időjárási körülményekre javasoljuk, mint az aszály, vagy amikor más ok miatt károsodik a növényállomány (jégverés, belvíz, árvíz). Ezen nyári (tavaszi vetésű) füvek legeltethetőek, etethető a zöld szecskájuk, de

szénaként és szilázsként is tartósíthatóak. Az olyan kedvező tulajdonságok, mint a gyors fejlődés, a kiváló aszálytűrés, valamint a műtrágyákra és a vízre adott kiváló hozamnövekedés, vonzóvá teszik az egynyári fűvet a takarmánytermesztés számára. A legnépszerűbb egynyári fű Michigan Államban a **szudánifű, a szudánifű hibrid, a cirok-szudánifű hibrid és a silócirok**.

A cirok-szudánifű hibridek hasonló hozamot adnak, mint a szudánifű, ha legeltetik. Amikor azonban a zöld szecska kerül betakarításra, a cirok-szudánifű hibridek jobban teljesítenek hozamban, mint a szudánifű vagy a silócirok. A silócirok csak szilázskészítésre alkalmas, és a cirok-szudánifű hibridekből sem egyszerű szénát készíteni, mivel lassan fonnyad a száruk. Érdemes tehát utánaolvasni, melyik típus mit 'tud'.

SZUDÁNIFŰ ÉS BMR SZUDÁNIFŰ

A valódi szudánifűnek finom szára van, extenzíven termeszthető és gyorsan megújul (sarjad). Így alkalmasabb a legeltetésre, mint a cirok és fajtái, továbbá népszerűbb szénaként, valamint nyár végi legelőként. A Piper nevű szudánifű alacsony durrantartalmú, az aszály- és

betegségtűrése jó. Egy wisconsini cikk szerint legeltetés után jó a sarjadása. A barna középső levélerezetű (Brown Mid Rib) szudánifű ízletesebb és lényegesen kevesebb lignint tartalmaz, emiatt emészthetőbb, mint a hagyományos szudánifű.

SZUDÁNIFŰ HIBRIDEK

A hibrid szudánifű olyan szudánifű vonalak közötti keresztezés eredménye, melyek a kereskedelmi forgalomban elérhetőek. Ezek hasonlítanak a valódi szudánifű fajtákhoz, ám több hozamot adnak egy 3-vágású zöldetetéses vagy széna rendszerben. A Wisconsin Egyetem tömegtakarmányozási szaktanácsadói

csoportjának kutatásai szerint a szudánifű hibrid 7,5-12,5 tonna szárazanyag-hozamot tud adni hektáronként. A vetéstől számítva 45 nappal már készen áll a betakarításra. A szudánifű hibridek durrantartalma általában a valódi szudánifű fajták és a cirok-szudánifű hibridek között van.

CIROK-SZUDÁNIFŰ HIBRIDEK

A cirok-szudánifű hibridek a legszélesebb körben használt egynyári fűfélék Michiganben. Ezek többsége kereskedelmi hibrid formájában kapható. Nagy hozamú fűfélék, de termésük több mint 50 százaléka a szárból származik. Így azok az állatok, amelyek cirok-szudánifű hibridet legelnek vagy abból készült szilázst esznek, általában gyengébben termelnek (kisebb testsúly-gyarapodás, kevesebb tej),

mint a többi egynyári fűfélék fogyasztók. Ennek oka az alacsonyabb energiatartalom. Az cirok-szudánifű hibridek sarjadása gyengébb ismételt vágások vagy legeltetés után, mint az eredeti szudánifűé. Ha ezeket a hibrideket korábbi fenológiai fázisban vágják le, akkor a minőség potenciálisan sokkal jobb lehet, de ekkor kisebb hozammal kell számolni.

CIROK-BMR SZUDÁNIFŰ HIBRIDEK

A BMR szudánifűben található mutáns gén hatására a szár emészthetősége javul a lignin mennyiségének csökkentése által. A BMR szudánifűben a lignin-tartalom körülbelül 40-60 százalékkal kisebb (a környezeti feltételektől függően), mint a hagyományos fajták esetében. A lignin mennyiségének csökkentése növeli a cellulóz- és a

hemicellulóz-tartalmat, ami azért kedvező, mert ezen komponensek jobban emészthetőek, mint a lignin. Mivel a lignin a szár szerkezeti alkotóeleme, ezért a BMR szudánifű hibridekben a csökkent lignintartalom miatt a szár kissé lágyabb és karcsúbb. A cirok-BMR szudánifű hibrideket a cirok-szudánifű hibridekhez hasonlóan kell termesztani.

SILÓCIROK

A silócirok általában magas növésű és a tenyészidőszak végén érik be. A gyakran „cukorciroknak” is nevezett silócirok édes és lédús szárral rendelkezik. Jellemzője még a relatíve kis buga.

A silócirok általában több szárazanyagot ad hektáronként, mint az öntözés nélküli kukorica. Ugyanakkor a hektáronkénti összes emészthető táplálóanyag-hozam általában kisebb a silócirok esetében, mint amit a kukoricával el lehet érni.

A Wisconsin Egyetem takarmányozási szaktanácsadói csoportjának kutatásai szerint hűvös években kb. 7,5 tonna hektáronkénti hozam érhető el, míg az átlag feletti hőmérsékletű (meleg) években akár 27 tonna/hektár szárazanyag-hozamot is adhat a silócirok.

A silócirok-szilázs táplálóértéke (energiatartalma) kb. 80-90%-a a hozzá hasonlítható kukoricaszilázsnak. Néhány hosszú tenyészidejű vagy nem virágzó típusú silócirok

esetében a betakarítással meg kell várni az első fagyokat, hogy a növény leszáradjon (a szilázskészítéshez) megfelelő szárazanyag-tartalomra. A silócirkot nem javasolt legeltetni, mert nagyobb mennyiségben tartalmaz durrint, mint a többi egynyári fű. Legeltetése még akkor is veszélyes lehet, amikor már teljesen bugában van, különösen, ha új hajtások is vannak a növényen. Speciális körülmények között elvileg széna készíthető ugyan belőle, de a vastag szár nagyon lassan szárad ki.

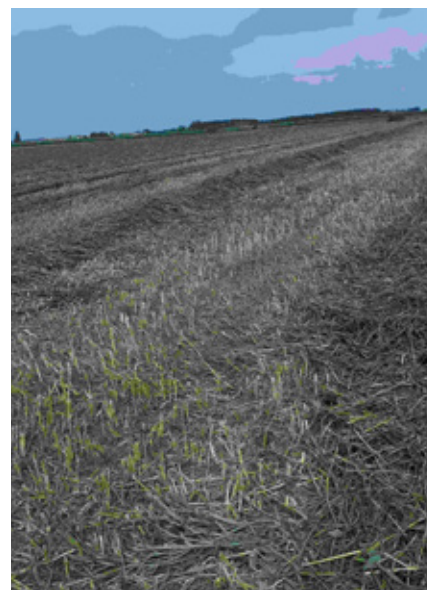
Látható, hogy sokféle változata van a multi-cut típusú (szudánifű alapú) és a mono-cut típusú (cirok alapú) egynyári fűeknek. Sőt, a hibridek esetében keverednek a típusok, és a növény sarjadóképessége, valamint habitusa dönti el a betakarítás módját (egy- vagy kétmenetes betakarítás, egy vagy több vágás/év). Érdemes tehát nyitott szemmel járni és kérdezni, mert már nincsenek evidenciák. Sok új van a Nap alatt...

Szudánifű állomány, Pernyéspusztá, Hajdúszovát, 2019. Fotó: Bíró Szilárd.

Szudánifű állomány a szélvédőn keresztül, Pernyéspusztá, Hajdúszovát, 2019. Fotó: Bíró Szilárd.

Szudánifű rendek. Pernyéspusztá, Hajdúszovát, 2019. Fotó: Bíró Szilárd.

FEHÉR ELIXÍR VAGY FEHÉR MÉREG? V. RÉSZ

ZÁRÓ GONDOLATOK

Szerzők:

D. I. Givens¹, K. M. Livingstone^{1,2}, J. E. Pickering³,

Á. A. Fekete^{1,2}, A. Dougkas⁴, P. C. Elwood³

¹Food Production and Quality Division, Faculty of Life Sciences,

University of Reading, Reading, UK

²Department of Food and Nutritional Sciences, Faculty of Life Sciences,

University of Reading, Reading, UK

³Institute of Primary Care & Public Health,

Cardiff University School of Medicine, Cardiff, UK

⁴Applied Nutrition and Food Chemistry, Department of Food Technology,

Engineering and Nutrition, Lund University, Lund, Sweden

Folyóirat: Animal Frontiers 2014 Vol. 4., No. 2.

Fordította: dr. Kenéz Árpád és dr. Orosz Szilvia

A TEJTERMÉKEK ÉS A RÁK

A tejtermékek és a rák kialakulása közötti összefüggéseket részletekben vizsgálta a World Cancer Research Fund és az American Institute for Cancer Research (WCRF 2007). A jelentésükben azt állítják, hogy a tejfogyasztás védelmet nyújthat a kolorektális rák (vastag- és végbélrák) kialakulása ellen (RR 0.78; 95% CI, 0.69-0.88) és nagy valószínűséggel a húgyhólyagrák ellen is (RR 0.82; 95% CI, 0.67-0.99), ám összefüggésbe hozható a prosztatarák kialakulásával (RR 1.05; 95% CI, 0.98-1.14). Egy újabb metaanalízis (Aune és munkatársai 2012), amely 19 tanulmány felhasználásával készült, szintén ezen összefüggéseket vizsgálta. A 19 vizsgálat közül 12 tanulmányban kb. 1 millió alany vett részt, és összesen 11.579 vastagbélrákos eset került feljegyzésre. Az eredmények szerint a tej és a tejtermékek (kivéve a sajt-, a vaj-, a joghurt-, a fagylalt- és az erjesztett tejtermékeket) csökkenthetik a kolorektális rák kialakulásának kockázatát. Az összesített RR 0.83 volt (95% CI, 0.78-0.88) 400 g/nap tejtermék-fogyasztás esetében és 0.91 volt (95% CI, 0.85-0.94) napi 200 g tej fogyasztása mellett.

A rák kialakulásával kapcsolatos összefüggéseket jelenleg kevésbé értjük, ám a kalciumkiegészítés kedvező hatását a rák kialakulásának megelőzésében szintén dokumentálták már, és meglepő módon két randomizált csoportnál

szinergista hatást jegyeztek fel a kalcium és az alacsony dózisú aspirin profilaxis között (Grau és munkatársai 2005).

A KOHORSZ (CSOPORT) TANULMÁNYOK FELHASZNÁLÁSÁNAK KORLÁTAI

A kohorsz (csoport) tanulmányok rendkívül értékes adatokkal szolgálhatnak számunkra, ám felhasználásuk során korlátokba is ütközhetünk. Különbségek lehetnek szociális vonatkozásban, a dohányzási szokásokban és más tényezők tekintetében is azon alanyok között, akik fogyasztják a tejet, vagy azok között, akik csak keveset, vagy egyáltalán nem. Néhány tanulmány meg is jegyezte (Shaper és munkatársai 1991; Elwood és munkatársai 2010), hogy minden olyan becslést, amelyeket a metaanalízisek során kapunk, olyan

zavaró tényezők befolyásolhatják, mint a kor, a szociális körülmények, a dohányzás, az alkoholfogyasztás vagy az aktivitás, sőt még ezeken kívül is akadnak más, ismeretlen tényezők. Habár a tejfogyasztás elég jól becsülhető, az összes tejtermék-fogyasztás megítélése jóval nehezebb, a vajfogyasztásé pedig szinte lehetetlen. Nagyon valószínűtlen, ám előfordulhat, hogy a szerzők elfogultsága miatt olyan tanulmányokat tartottak vissza a publikációból, amelyek a tejfogyasztás káros hatásairól szólnak.

A ZSÍRCSÖKKENTETT TEJTERMÉKEK

A zsírcsökkentett tejtermékek nagy népszerűségnek örvendenek napjainkban a fejlett országokban. Az USA-ban 1989-től, az Egyesült Királyságban a 2000-es évek környékén jelentek meg a zsírcsökkentett tejtermékek, azt feltételezve, hogy egészségesebbek a teljes tejnél. Ám ezt valós bizonyítékokkal sohasem támasztották alá. Az is tény, hogy a különböző tanulmányok, amelyek a tej hatását vizsgálják, kissé zavarosak. Például azok az emberek, akik hisznek az egészségre kedvezően ható viselkedési formákban, mint például a zsírcsökkentett tej fogyasztása, más kedvező élettani hatású szokásokat is gyakorolnak, mint a rendszeres testmozgás. Ez lehetetlenné teszi annak megkülönböztetését, hogy az előnyök (ha vannak), valóban a tej zsírtartalmának csökkentéséből, vagy más, az egészségre kedvezően ható viselkedési formákból adódnak.

Valójában fel kell tennünk azt a kérdést a csökkentett zsírtartalmú tejtermékekkel kapcsolatban, hogy a teljes

tejhez képest kisebb vagy nagyobb előnyökkel bírnak-e. Szintén kérdéses az is, hogy a tejszír eltávolítása káros-e vagy sem. Ahogy azt fentebb is említettük, Mozaffarin és munkatársai (2010) leírták, hogy az egyik zsírsav, amely a teljes tejben megtalálható (transz-palmitolajsav; t-9 16:1), „jelentős mértékben” csökkentette a diabétesz kialakulását. Sajnos tehát a tej- és tejtermékek zsírcsökkentése és hatásának megítélése nem egyszerű, mivel jelenleg nagyon kevés tény és bizonyíték áll rendelkezésre. A nagy, hosszú távú és randomizált tanulmányokból származó bizonyítékok hiányoznak. German és Dillard (2004) így nyilatkozik erről: „a zsírcsökkentett tej kapcsán felvetült hipotézisek a tudományos munka alapját jelentik; azonban ezek nem képezik a közegészségügyi politika alapját.” Ez tehát mindenképpen kritikus szemmel készülő tanulmányokat igénylő terület.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az elérhető tanulmányok szisztematikus áttekintő vizsgálata szerint, nagy megbízhatósággal arra következtethetünk, hogy a tejfogyasztás nem jelent egészségi kockázatot, sőt összefüggésbe hozható a gyermekek fejlődésével, a vérnyomás csökkenésével, nem növeli a testsúlyt (izoenergetikus diéta esetén), és jelentős mértékben csökkenti az érrendszeri betegségek, a cukorbetegség és a vastagbélrák kialakulásának kockázatát. A sajt, a vaj, a zsírcsökkentett vagy a zsírsav-csökkentett tej és tejtermékek hatása csak kis mértékben ismert. Sürgősen szükség lenne ezen területeken végzett további kutatásokra.

A lényeg tehát az, hogy amíg a tejfogyasztás kétségtelenül előnyös az egészségre, addig továbbra sem jelenthető ki, hogy a tej fehér elixír, hiszen nincs tanulmány, amely

leírta volna, hogy fogyasztása örök ifjúságot okoz. Ám egyértelműen nincs bizonyíték arra sem, hogy fehér méreg lenne!

KÖZLEMÉNY

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2019. június 27-i szavazásán úgy döntött, hogy a 2019. április 1. napjától 2020. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2019. április 11-i ülésén – meghatározott 98 Ft/kg-os prognózist nem módosítja. Az Elnökség a „kvótaév” második negyedévében

(2019. július-szeptember) 97 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

Továbbra is várjuk a tagság csatlakozási szándékát. További információ, valamint a csatlakozás feltételei megtalálhatók a Tej Terméktanács weboldalán (www.tejtermek.hu).

TEJPIACI JELENTÉS

A 8/2017. (III.2.) FM rendelet alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a NAIK Agrárgazdasági Kutató Intézet és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács által közösen működtetett kiterjesztett

adatszolgáltatási rendszerből rendelkezésre álló legfrissebb, 2019. augusztusi, illetve összesen adatok az alábbiak:

ALAPANYAG ADATOK		2019. augusztus				
		menyiség [tonna]	Alapár [HUF/kg]	Zsírtartalom [g/100g]	Fehérjetartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	97 276	97,77	3,58	3,25	98,80
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	3 546	87,78	3,50	3,26	89,59
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej	-	3 573	-	3,47	3,21	99,08
Társvállalattól átvett alapanyag	-	6 744	-	-	-	-
Import alapanyag (külpiaconról vásárolt)	-	...	-	-	-	-
Társvállalatnak értékesített alapanyag	-	2 376	-	-	-	-
Export (külpiaconra kiszállított teljes tej)	-	13 804	-	3,61	3,23	106,79
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék	-	107 324	-	-	-	-
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külpiaconról) (tejegyenértékben)	-	1 043	-	-	-	-
Tejpor (külpiaconról vásárolt) (tejegyenértékben)	-	787	-	-	-	-

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

ALAPANYAG ADATOK		2019. január – augusztus							
		Mennyiség [tonna]	Változás az előző év azonos időszakához %	Alapár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %	Zsír- tartalom [g/100g]	Fehérje- tartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	869 294	100	95,27	105	3,69	3,30	98,69	105
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	9 950	61	82,96	101	3,61	3,25	84,96	100
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej		40 725	74			3,67	3,28	98,80	105
Társvállalattól átvett alapanyag		61 644	137						
Import alapanyag (külpiaconról vásárolt)		13 853	168						
Társvállalatnak értékesített alapanyag		44 698	101						
Export (külpiaconra kiszállított teljes tej)		112 212	103			3,76	3,27	98,48	108
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék		904 277	100						
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külpiaconról) (tejegyenértékben)		16 018	194						
Tejpor (külpiaconról vásárolt) (tejegyenértékben)		7 571	134						

Forrás: AKI PÁIR

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Budapest, Bartók Béla út 152/c. Telefon: (06-1)203-1450 Fax: (06-1) 203-1477
www.tejtermek.hu E-mail: tejtermek@tejtermek.hu

Év: 2019						
Hónap: 8. hónap						
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)						
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	40 695,90	0,00	37 141,69	4 801,02	11 631,60
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	36 525,46	0,00	35 043,88	2 529,20	9 029,58
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	1 374,00	186,14	992,21	369,52	459,61
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	775,86	31,06	105,24	465,68	1 202,41
50	Savány tejpor	0,00	0,00	4,75	0,00	133,84
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 240,67	0,00	1 490,89	532,00	2 061,56
70	– ebből vaj	741,62	0,00	850,35	106,65	1 894,73
80	Sajt és túró összesen	9 967,76	231,80	9 542,50	3 075,18	4 544,23
90	– ebből túró	2 113,58	0,00	2 756,51	126,19	1 492,17
100	– ebből trappista	1 864,04	42,93	2 461,62	497,93	741,24
110	– ebből ömlesztett sajt	2 027,11	0,00	1 864,83	658,27	1 098,71
120	Savanyított tejtermék	10 338,69	2 327,85	16 251,95	1 806,47	3 729,18
130	– ebből tejföl	6 572,81	0,00	6 901,83	1 222,20	2 272,89
140	– ebből növényi zsírral készült termék	919,60	0,00	1 100,10	40,12	247,14
150	Ízesített tejitalok	3 903,81	616,83	6 772,05	564,57	2 033,61

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2019							
Hónap: 1-8. hónap							
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)							
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Változás az előző év azonos időszakához %	Belföldi értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %	Export értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	339 695,63	108	288 204,34	107	46 276,72	92
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	301 234,55	112	266 100,78	107	21 877,48	126
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	10 759,92	114	7 679,98	121	3 220,82	82
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	6 259,49	73	1 393,97	85	4 436,10	77
50	Savány tejpor	261,53	32	201,09	84	0,00	-
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	10 943,03	116	11 536,69	84	4 101,05	99
70	– ebből vaj	6 929,88	130	6 576,43	81	993,56	107
80	Sajt és túró összesen	81 051,94	101	73 512,71	104	24 249,94	113
90	– ebből túró	17 560,53	97	21 565,42	98	805,97	104
100	– ebből trappista	16 330,41	97	18 246,64	94	4 527,26	127
110	– ebből ömlesztett sajt	15 008,88	103	14 823,65	123	5 445,72	97
120	Savanyított tejtermék	82 128,55	100	124 231,92	99	14 033,41	102
130	– ebből tejföl	51 760,06	102	53 205,71	99	10 482,65	96
140	– ebből növényi zsírral készült termék	7 307,64	105	8 542,03	107	278,87	80
150	Ízesített tejitalok	27 776,02	107	46 986,71	102	4 558,86	236

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2019							
Hónap: 1-8. hónap							
NAGYKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)							
Kód	Termék megnevezés	Import	Változás az előző év azonos időszakához %	Belföldi értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %	Export értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	19 431,80	62	96 158,27	72	16 872,45	127
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	17 627,13	59	83 200,62	74	753,80	130
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	15 758,68	116	17 838,36	94	322,10	79
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	569,12	86	30 113,93	73	94,14	344
50	Savány tejpor	514,15	98	16 562,17	93	27,63	-
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 483,52	126	6 213,30	59	88,25	169
70	– ebből vaj	1 103,08	102	4 701,21	52	69,13	206
80	Sajt és túró összesen	36 229,92	107	107 628,19	101	964,82	141
90	– ebből túró	561,71	102	21 258,72	106	63,97	125
100	– ebből trappista	15 956,29	97	36 633,72	109	335,73	153
110	– ebből ömlesztett sajt	279,26	77	2 780,94	96	114,58	104
120	Savanyított tejtermék	12 417,67	112	57 225,99	109	409,01	104
130	– ebből tejföl	995,48	173	26 607,35	97	150,06	121
140	– ebből növényi zsírral készült termék	230,25	112	4 172,68	98	125,93	89
150	Ízesített tejitalok	2 153,25	120	11 111,96	116	282,11	99

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Matilda

by Dairy Tech, Inc.

PROFEED
BE GREAT BY INNOVATIONS!

KOLOSZTRUM PASZTÖRIZÁLÓ ÉS MELEGÍTŐ

- 8 liter kolosztrumot kezel egyszerre
- Kicsi mérete miatt elfér bárhol
- A Dairy Tech, Inc. gépeknél alkalmazott pasztörizálási hőmérsékleti-technológia több évtizedes, igazolt egyetemi és üzemi kutatások eredménye
- Különböző űrméretű Perfect Udder® kolosztrumzsákok használhatók hozzá
- Az érintőképernyős vezérlés használata egyszerű. Válassza ki a kívánt programot, a többiről a gép gondoskodik

*Kolosztrum kezelés sose volt
még ennyire egyszerű és
költséghatékony!*

Dairy Tech
INCORPORATED

További információkért és katalógusért forduljon:

Pro-Feed Kft., Tel.: + 36 30 274 06 88; s.zsombor@profeed.hu

HOZZA KI A MAXIMUMOT A TAKARMÁNYADAGBÓL!

Üzemi kísérletek igazolják, hogy az Optipartum-C+ etetésével extra profitot érhet el!

- ✓ Kevesebb keményítő a bélsárban
- ✓ Jobb kondíció
- ✓ Nagyobb tejhozam
- ✓ Javuló fertilitás

Lát emésztetlen
takarmányt a
bélsárban?

Hogyan érhető el a legjobb eredmény?

- Minimum 16%-os keményítőtartalom az adagban (sz.a)
- Etesse minimum 30 napig az Optipartum C+-t
- Az etetési kísérlet ideje alatt ne változtasson a takarmányadagon

Az Optipartum-C+ természetes eredetű malátakivonat a keményítő- és rostemésztés javítására. Csíráztatás során aktiválódott, természetes eredetű enzimeket tartalmazó komplex (E/ZYM™).

Tel: +36 28 541 031

Pro-Feed Kft.
2161 Csomád,
Kossuth Lajos utca 42.
www.profeed.hu

CSÚCSMINŐSÉG AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSBEN ÉS AZ ÉLELMISZERANALITIKÁBAN

Api **Balm**

Organikus tőgyápolószer
természetes alapanyagokból

SMARTBOW

Új generációs füljelző
- ivarzás meghatározás
- kérérdés megfigyelés
- pontos helymeghatározás

demar.

Minőségi gumicsizmák,
bakancsok és
munkavédelmi cipők

BENTLEY
MAGYARORSZÁG

Bentley Magyarország Kft.

8000 Székesfehérvár, Kálmos utca 2.

Strasszer József

Tel.: +36 70 423 18 08

jstrasszer@bentleyinstruments.com

www.bentleyhungary.hu

A robotizált fejés szakértője
www.fejorobot.hu

SAC RDS

FUTURELINE MAX

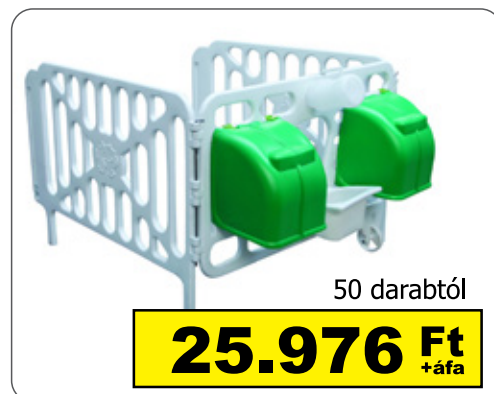
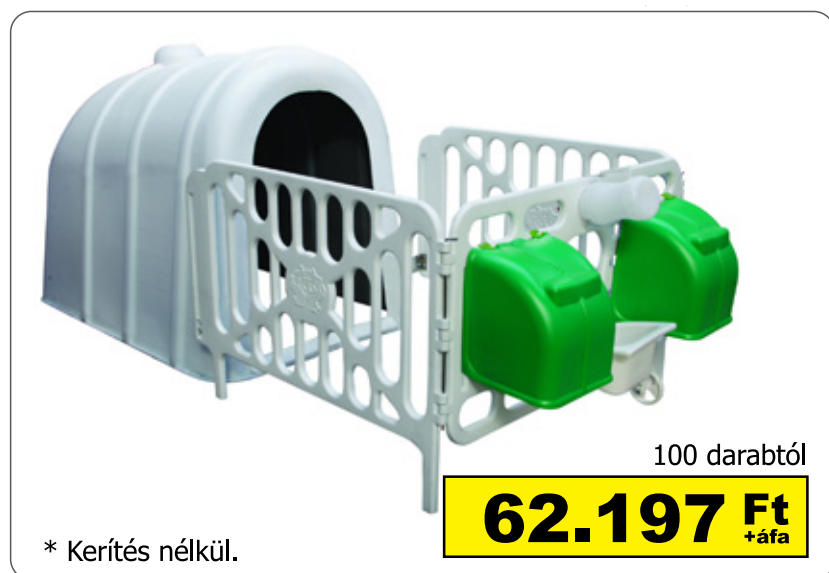
BOSMARK KFT., 2051 Biatorbágy, Erdővári Ipartelep - Hrsz 060/4, Hungary
Tel.: +36 23 310 132, Fax: +36 23 310 122, Mobile: +36 30 986 93 55
E-mail: bosmark@bosmark.hu | www.bosmark.hu
www.fejorobot.hu

BOSMARK

Borjúnevelő ház és kerítés

Rendkívül erős és rugalmas műanyagból készült nagy méretű borjú ház és kerítés borjak egyedi neveléséhez.

Technikai leírás:

- Borjú ház mérete: 170 x 120 cm, magasság: 130 cm.
- Növekvő alom esetén is elegendő belső magasság!
- Anyag: UV-ellenálló HDPE polietilén.
- Könnyen tisztítható felület kialakítás
- Nyitható/zárható hátulsó szellőző nyílás.
- Itató és etető vályú külön vásárolandó.

Minerál német nyalósó

Német minőségi nyalósó kiemelkedő ásványi anyag összetétellel nagy tejtermelésű tehenek számára.

Összetétel	MINERÁL (ún. piros só)	MINERÁL EXTRA	Hagyományos
Nátrium	37%	37%	37%
Kalcium	2,0%	1,2%	0,2%
Magnézium	0,1%	0,1%	0,3%
Cink	1.000 mg/kg	8.250 mg/kg	890 mg/kg
Mangán	1.000 mg/kg	6.600 mg/kg	910 mg/kg
Réz	-	1.100 mg/kg	-
Vas	200 mg/kg	560 mg/kg	200 mg/kg
Jód	100 mg/kg	100 mg/kg	55 mg/kg
Szelén	20 mg/kg	25 mg/kg	11 mg/kg
Raklapos telepi ár (960 kg)	92 Ft/kg+áfa	115 Ft/kg+áfa	

Tudta-e Ön?

A piros nyalósó színe: A piros sónak nevezett Minerál nyalósó összetétele 2018. október 1-től megváltozott, mert egy Unió rendelt következtében a vas(III)-oxid adalékanyagot valamennyi gyártónak vas(II)-karbonátra kellett módosítani. Az előbbi kiegészítő adta korábban a nyalósó piros színét. A változással a nyalósóink beltartalmi értéke nem módosult, de a nyalósó színe vörösről szürkére változott.

HAMAROSAN ITT A TÉL Válaszd a **ZELERIS®**-t

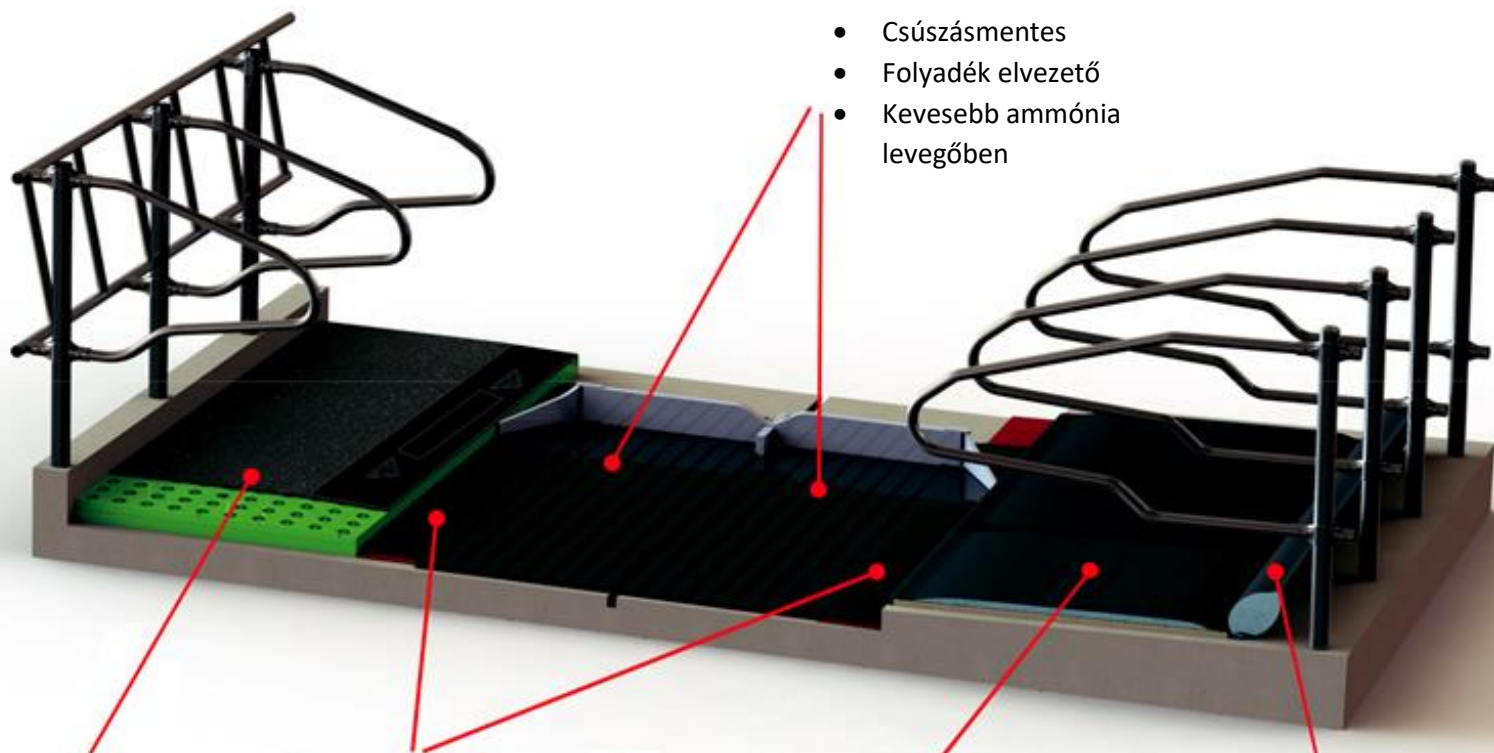
**Florfenicol és Meloxicam kombinációjú injekció,
amelyből elegendő egy kezelés, hogy állataink
visszanyerjék egészségüket!**

MAGELLAN PADOZAT

- Csúszásmentes
- Folyadék elvezető
- Kevesebb ammónia levegőben

KIEMELT ETETŐ ÁLLÁSOK

- Stressz mentes tehenek
- Kevesebb konfliktus

PLUSZ LEJTÉS

- 3 %-os lejtés
- Jobb higiénia

AQUASTAR VÍZÁGYAS MATRAC

- Nincs deformálódás
- Hosszabb fekvési idő
- Növekvő tejtermelés

AQUABOARD SZÜGYTÁM

- Puha szügytám
- Állítható magasság
- Lengéscsillapító

Aktív tehen
komfort és
jólét

Az adagok teljes
optimalizálása

Javuló vérkeringés
a több tejért és a
jobb tejminőségért

Gyors
megtérülés

Környezetbarát
környezetvédelem

Drewitt Bt.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 200 000 m² felmárt terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk:

Állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

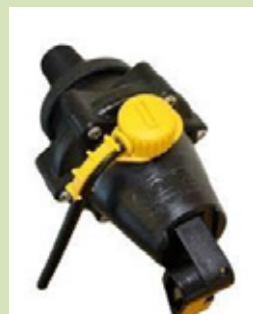
Megtérülése:

**Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet,
mint a betonmarás költsége.**

Új termék érkezett Magyarországra!!!

**Itatószelep, mely nagy
áteresztő képességű és el
van látva egy
fagymentesítő
szerkezettel, mely
csökkenti a szelep
elfagyásának esélyét.**

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051

Tel./Fax: +36-25-461-052

E-mail: dizseri@freemail.hu

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824

E-mail: gabor1002@gmail.com

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662

E-mail: lalesz32@gmail.com

www.Drewitt.hu

A következő szint

Hozzon ki még többet
a takarmányaiból!

SUGARMAX FIBER

FOLYÉKONY TAKARMÁNY

A tömegtakarmányok optimális
hasznosítását segítő termékünk,
amely használata javítja a tejtermelés
hatékonyságát a magasabb
szárazanyagfelvételnek és hatékonyabb
bendőműködésnek köszönhetően.

A legjobb védett energia forrás

Kiváló védett energia az Ön tehenei számára

- A magas termelésű tehenek energia ellátásának javítása
- Stabil a bendőben, de a vékonybélben könnyen emészthető
- Gazdaságos tejtermelést biztosít

Innovációs
jutalom nyertese

ÁLLATI TAKARMÁNY

deukalac UDP

Bypass protein

Kiváló minőségű fehérjeforrás, rendkívüli a kihasználhatósága

- A jobb emészthetőségű rostok miatt többletenergia
- Az esszenciális aminosavak gazdag forrása
- Magasabb tejhozam

licensed by

Képviselőnk Magyarországon

Raffai János • +36/30/20-77-883 • magyarorszag@fanon.hr

WE
MAKE
HYGIENE
WORK

KENOMIXTM

TEJESKÖRŰ VÉDELME
BIZTOSÍTÓ, FEJÉS UTÁNI
TŐGYÁPOLÓ SZER

HATÉKONY LÉPÉS A TŐGYGYULLADÁS MEGELŐZÉSI PROGRAMBAN

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT KERESSE KERESKEDŐ KOLLÉGÁINKAT:

Varga Adrienn	Vas, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom megye	+36 20 3477 040
Diószegi Kata	Zala, Veszprém, Fejér megye	+36 20 5943 132
Tóth Szabolcs	Somogy, Baranya, Tolna megye	+36 20 2960 158
Szigeti Gergő	Pest, Nógrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok megye	+36 20 2987 400
Nagy Ádám	Bács-Kiskun, Csongrád, Békés megye	+36 20 5438 868
Suta Csaba	Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye	+36 20 5412 295

ISV

A robotfejéses szarvasmarhatartás a világon a jövő technológiáját képviseli.

Minden új megoldás magában rejti a hibázás lehetőségét, ami jelentős pénzügyi károkat okozhat a gazdaságoknak.

Az ISV ZRT. a robotfejéses takarmányozás gyakorlati kivitelezésében és a hibák kiküszöbölésében nagy tapasztalatra tett szert az elmúlt években, amelyhez az alapot hazai szakembereink és nemzetközi kapcsolataink biztosítják.

***Ön felkészült
a rendszer hatékony
működtetésére?***

***Hívjon,
hogy segíthessünk!***

www.isv.hu

1012 Budapest, Logodi utca 34/A

Tel.: +36 1 489 7080

Postacím: 1534 Budapest, Pf.: 73

ISV ZRT. Premixgyár: 4461 Nyirtelek, Varjúlapos tanya 110.

ISV

Power Blue Mix

Jól látható, vastag tőgyfűrösztő készítmény erős hatékonysággal és kiemelkedő bőrápoló tulajdonságokkal

FEJÉS

- 1 Előtt
- 2 Alatt
- 3 Után
- 4 Között

A Power Blue Mix előnyei

- Erős fertőtlenítő hatás, széles hatásspektrum: baktericid, virucid, yeasticid és algicid (Prototheca)
- Kiemelkedő bőrápoló tulajdonságok
- Tartós és jól látható szín
- Gazdaságos használat

A tőgybimbó finom bőrének védelme

A Power Blue Mix összetevői ápolják és táplálják a bőrt:

- Nedvesítő, humektáns anyagai segítenek megtartani a bőr természetes nedvességtartalmát.
- Bőrápoló, emolliens anyagai puhává és rugalmassá teszik a bőrt.
- Bőrpuhító anyagai segítenek megőrizni a bőr rugalmasságát és csökkenteni a berepedezés kockázatát.
- Hidratáló anyagai segítenek növelni a bőr nedvességtartalmát.

A tőgybimbó kíméletes és hatékony fertőtlenítése

A Power Blue Mix nagy hatékonyságú, széles hatásspektrumú tőgyfertőtlenítő, amely 30 másodperc alatt fejt ki baktericid, yeasticid és algicid, míg 5 perc alatt virucid hatását.

Alkalmazás

A Power Blue Mix, a Power Blue Mix activ' és Power Blue Mix base egyenlő arányú összekeverésével jön létre.

Az így elkészített keveréket alaposan rázzuk össze, hogy a homogén kék oldatot megkapjuk! Fejést követően merítsük bele a tőgybimbókat!

A Power Blue Mix hatékonysága összekeverés követően két egymást követő fejés alatt, maximum 16 órán át, igazoltan fennáll.

A Power Blue Mix főbb összetevői

Hatóanyag(ok) 100g termékben: 0,0583g klór-dioxid + 2,663g L-(+)-tejsav

Kozmetikai összetevők: Nedvesítő, bőrápoló, bőrpuhító és hidratáló anyagok.

SCHAUMANN
ERFOLG IM STALL

SEGÍTSÉG A TRANZÍCIÓS IDŐSZAKBAN

Energietrunk:

- ✓ Ellés utáni energiapótlás
- ✓ Glükóz, elektrolitok, mikroelemek, propilénglikol
- ✓ Bendő mikroorganizmusainak adaptációját segítő ASS-CO-FERM probiotikum élő élesztővel
- ✓ Egyszerű adagolás, az állatok önként felveszik az ivóvízzel, nincs szükség drenchsre

KALBIMILCH tejpótlók:

- ✓ Erősíti az immunrendszert, mikronizált cinkoxid -MiZi- segít csökkenteni a hasmenés előfordulását
- ✓ Növeli a tömeggyarapodást
- ✓ Magas vitamintartalom, AMINO-trace és AKTIMAG hatóanyag: jobb felszívódású szerves kötésű mikroelemek és magnézium
- ✓ PROVITA LE hatóanyag segíti az optimális bélflóra kialakulását, csökkenti a hasmenés előfordulását

KALBIVITAL paszta:

- ✓ Életképesség növelése
- ✓ Immunglobulinok támogatják a kolosztrum hatását, specifikus védelem a leggyakoribb, hasmenést kiváltó kórokozókkal szemben (E. Coli törzsek, Rota- Coronavírusok, Cryptosporidiumok)
- ✓ PROVITA LE saját fejlesztésű hatóanyag; tejsavbaktériumtörzsek elnyomják a patogén mikroorganizmusokat, segítik az optimális bélflóra kialakulását
- ✓ Paszta

Dunántúl
Kelet- Magyarország
Kelet- Magyarország
Dunántúl
Raktár
Központi Iroda
Központi Iroda
Központi Iroda

Kérődző Ágazat
Kérődző Ágazat
Sertés Ágazat
Sertés Ágazat
Raktárvezető
Ügyvezető
Asszisztens
Asszisztens

Fridinger Ferenc
Szarvas Péter
Tari Csaba
Dr. Kósa Balázs
Balogh Gábor
Bonnay Victor
Bokros Rita
Sáfrány Júlia

+36 30 459 4940
+36 30 598 6531
+36 20 548 7675
+36 20 411 4787
+36 20 535 3686
+36 20 316 7404
+36 20 503 7775
+36 20 352 8558

H. Wilhelm Schaumann
Állattakarmányozási Kft.
1094 Budapest, Liliom utca 11.
Tel.: +36 1 219 0572,
www.schaumann.hu
E-mail: info@schaumann.hu

RILEXINE®
tőgyinfúziós készítmény

Generációkon túl

Az idő múlik, a szabályok változnak. A Rilexine® marad.

Cefalexin-t tartalmaz

Nem kritikus
antibiotikum

Elsőként
használható

Széles
hatásspektrum

Javuló
eredmény

Rövid
élelmezés-egészségügyi
várakozási idő*

*Rilexine 200mg laktáló teheneknek

Shaping the future of animal health

www.virbac.hu • Telefon: (70)338 71 78 • (70)338 71 79 • (70)338 71 77

AZ ELŐKÉSZÍTŐS TEHÉN: A KULCS AZ EGÉSZSÉGES ÉS HATÉKONYAN TERMELŐ TEHENEKHEZ

Második rész

Dr. Cristiano Ossensi, Dr. Nicola Penzo és Dr. Laura Gasparini írása

Optimális elléshez a legjobb protokoll alkalmazása szükséges a szárazonállást követő átmeneti időszak alatt, az állat takarmányozási szükségleteinek kielégítése, valamint ezzel párhuzamosan az ásványi anyag-, energia- és fehérjeegyensúly figyelembevételével.

Alábbi cikkünkben az ásványi anyag egyensúly szabályozását mutatjuk be a kalcium, klór, kén és magnézium tejelő tehén élettani folyamataira gyakorolt hatásán keresztül.

A következőkben az energiabalansz megtartásával kapcsolatos, valamint a fehérjeegyensúly menedzsmentjét taglaló ismereteiket tudják elmélyíteni, melyek hasonlóan fontos szerepet töltenek be.

AZ ENERGIAMÉRLEG

Az ellést megelőző időszak egyik legfontosabb kérdése az állat energiamegterhelésének kezelése. A túlzott energiabevitel, ill. annak hiánya hátrányosan befolyásolja az állat szárazanyag-felvételét, ezzel megnövelve a ketózis és a zsíros májelfajulás kialakulását.

2005-ben a Michigani Állami Egyetemen dolgozó prof. Allen megfogalmazta a hepatikus oxidációs teóriát (HOT). Bizonyos tápanyagok, mint a zsírsavak, az aminosavak, a laktát, a glicerín és a propionát a májban oxidálódnak. Különösképp az energiahányos szarvasmarhákban, avagy azon állatokban, melyek nem jutnak annyi energiához, amellyel fedezni tudják szükségleteiket, zsírmobilizáció alakul ki. Ennek során nem észterifikált zsírsavak (NEFA-k) képződnek, melyek oxidálódni fognak. Az ATP képződés a hepatociták (májsejtek) membránján feszültségesést okoz, így a máj által a n. vaguson át a hipotalamusban található

éhségközpontba küldött jel rendkívül gyenge lesz, melynek következménye a szárazanyag-felvétel csökkenése lesz.

Ez az állat fiziológiai egyensúlyára negatív hatással van, s a kevés szárazanyag-felvétel a tehén megnövekedett energiaigényével szemben örögi körként fokozza a zsírmobilizációt. Az oxidálódott NEFA-k blokkolják a jeleket az éhségközpont felé a máj szintjén, így még inkább csökken a szárazanyag-felvétel. Gyakorlatilag a keveset evő tehén még kevesebb takarmányt vesz fel, így nő a ketózis és a zsírmáj kialakulásának kockázata.

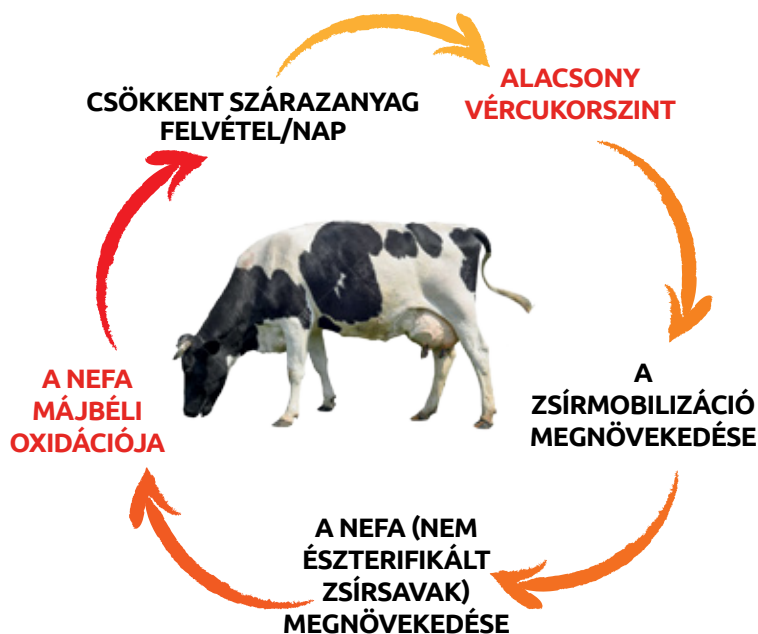
Ezen kívül pozitív korreláció van az ellés előtti utolsó héten felvett takarmány mennyisége és az ellést követő három hét során fogyasztott takarmány mennyisége között, mely elengedhetetlen a megfelelő tápanyagbevitel biztosításához, a kitűnő tejtermelő teljesítményhez és a korai vemhesüléshez.

A gyenge szárazanyag-felvétel negatív, de a túletetés sem kevésbé veszélyes. A túlzott energiabevitel a termelt inzulin mennyiségét oly kontrollálatlan mértékben megnöveli, hogy a szövetek sejtjei már nem lesznek képesek erre a hormon stimulusra válaszolni, ezzel inzulinrezisztenciaként ismert metabolikus folyamatot eredményezve. Mindkét esetben a végeredmény a tápanyagfelvétel csökkenése lesz, mely növeli az ellés utáni időszakban kialakuló ketózis veszélyét.

Mitévők legyünk?

Az energiamegterhelés beállításához tehát szükséges megfelelő energiát biztosítani a tejelő tehénnek az átmeneti időszakban, ami elősegíti a vérben keringő glükóz mennyiségének növekedését. Ez az inzulintermelés kontrollált megnövekedését eredményezi, és a szöveteket érzékenyíti a hormon iránt. Ez gátolja a zsírmobilizációt, csökkenti a májban zajló oxidatív folyamatokat, valamint a máj felől az éhségközpont felé leadott jelek intenzívebbé válnak, és így nő a tápanyagbevitel.

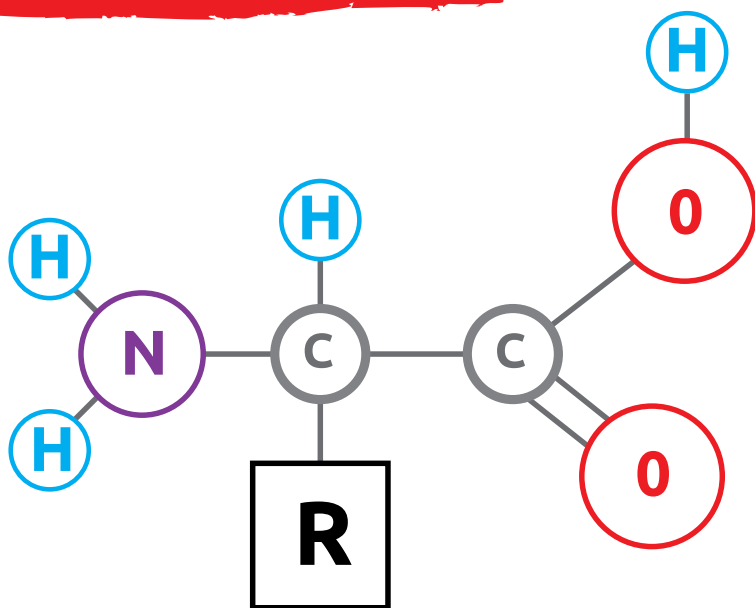
HEPATIKUS OXIDÁCIÓS TEÓRIA (HOT)

Mennyi energiabevitelre van szükség?

Az átállási időszak alatt kb. 125 MJ/nap energiára van szüksége a tejelő tehénnek a CNPCS (Cornell Net Carbohydrate and Protein System) szerint. Ez a mennyiség elegendő a zsírmobilizáció és a hepatikus oxidáció csökkentéséhez, valamint növeli a szárazanyag-bevitelt, ami ebben az időszakban 13-15 kg /állat/nap mennyiség kell, hogy legyen. 2012-ben Gao és mtsi demonstrálták, hogy az átállási időszak alatt történő kontrollált energiabevitel csökkentette a NEFA mennyiségét egy héttel az ellést megelőzően, javította a tehén immunválaszát és reprodukciós teljesítményét, valamint a főcstej minőségét és a születendő borjú egészségügyi állapotát.

A FEHÉRJEMÉRLEG

Az átállási időszak alatt a tehénnek megfelelő aminosav ellátásra van szüksége. Ez nem csak a megfelelő laktációs teljesítőképességhez elengedhetetlen a tejtermelés beindulásától a tejtermelés csúcsáig (Overton, 2012), hanem azért is, mert pozitív korreláció van az ellést megelőző metabolizálható fehérjebevitel és a tejben található valódi fehérje mennyisége között (a vizelettel távozó nitrogén kivonása után maradt mennyiség), valamint az ellés utáni első termékenyítés sikere között is (Van Saun, 2016). Így metabolizálható fehérjeszükségletről, avagy a vékonybél szintjén teljes mértékben felszívódó aminosavakról fogunk beszélni.

Ez a bendő mikroflórájának átalakító, lebontó hatását elkerülő emészthető fehérje mennyiségéből áll, ami egy endogén fehérjehányadosból származik. Nincsenek emészthető fehérje adatokat tartalmazó táblázatok, hanem a teljes feedagot egy algoritmusból kell kiszámolni (CNCPS, NRC, stb.), mely figyelembe veszi az állomány jellegzetességeit, a tehén felnevelésének környezetét, a felhasznált tápanyagokat és ezek kombinációját a napi feedag kialakításakor.

Az aminosavak a fehérjék építőkövei, húszféle van, és mindegyik egyformán fontos. Ezekből tízet esszenciális aminosavaknak

nevezünk, mivel a szervezet nem tudja őket előállítani, hanem a tápanyagbevitellel kell ezeket biztosítani (pl. lizin, metionin, hisztidin, stb.). A többi tíz aminosav előállítható a tíz esszenciális aminosavból. A legújabb kísérletek szerint egyes aminosavak limitálónak alakulhatnak bizonyos körülmények között.

Ezek közül egyik a glutamin, melyet a tehén normális körülmények között képes szintetizálni. Stresszhelyzetben azonban (hőstressz, vagy ellés körüli stressz) nem képes a megnövekedett igényeinek megfelelő mennyiségben előállítani azt. Ennek az aminosavnak azonban vannak nem lebecsülendő funkciói, pl. gyulladáscsökkentő képessége, elsődleges energiaforrás szerepe a gasztrointesztinális szövetek számára, a glükóz szintézisben szubsztrátként történő felhasználása, és így a tejtermelés javítása.

Egy másik, normál körülmények között előforduló aminosav az arginin, amely azonban nem áll megfelelő mennyiségben rendelkezésre betegség esetén. Nagyon hasznos azonban az

egészségügyi státusz javításában, mivel a baktériumok által termelt nitrogén-oxid előállításban tölt be szerepet, és stimulálja az immunsejt proliferációt.

Így a fehérjemérleg ellenőrzéséhez elengedhetetlen a megfelelő mennyiségű emészthető fehérjebevitel. De mennyire is van szükség? 1250-1350 g/nap mennyiség úgy, hogy valamennyi tehén biztosan hozzájusson minimum 1080 g/nap mennyiséghez az ellést megelőző átállási periódusban.

SAKÉRTŐK AJÁNLÁSA: Az átállási időszak megfelelő menedzsmentjéhez

Energy Raising

Premium Drench

2019-ES ÚJDONSÁG

Calcium Fast Bolo

Ingyenes állomány-adatelemzést kínálunk. További információkért hívjon bizalommal:

Nicola Penzo: +36 307300941

Kiss Tünde: +36 703286399

Teljes körű higiéniai megoldás

A Szarvasi Agrár Zrt-vel régóta van kapcsolatunk. Beszállítóként nagyon nagy öröm számomra, hogy olyan csapatra van bízva a technológiánk, ahol minden utasításunkat precízen betartják. Nyitottak az újdonságra, ezt bizonyítja a jó termelési eredményük is. Koppányi Gábor személyében egy lelkiismeretes, minden újdonságra nyitott szakembert ismertem meg. A hosszú

és jó kapcsolatra való tekintettel megkértem Gábort,, amennyiben elégedett velünk, mutassa be a telepet, és számoljon be a tapasztalatairól, észrevételeiről.

MONDJ NÉHÁNY SZÓT MAGADRÓL!

Közel öt éve kerültem a Szarvasi Agrár Zrt. szarvasmarha telepére. Előtte 15 évig takarmányos szaktanácsadóként dolgoztam a Cargillnél, illetve azt megelőzően a Purinánál, majd a Vitafortnál. Munkám során kerestem azt a

lehetőséget, ahol nem csak a szarvasmarha takarmányozás, hanem komolyabb feladatok ellátásában is meg kell felelni egy telep életében. Ezek közé tartozik a tőgyegészségügy, illetve a tisztítás, fertőtlenítés témaköre.

MUTASD BE NEKEM A TELEPET!

800 tejelő tehénnel és szaporulatával dolgozunk jelenleg, ez közel 1650 állatot jelent. A telepi munka elvégzését 34 fővel oldjuk meg, ebbe a létszámba a telep irányítása is beletartozik. A laktációs termelés közel 10.000 liter, nyilván a cél a 10-12.000 literes termelés stabilizálása. Az üszőnevelésünket kezdtük el modernizálni, ennek eredményeként az idén már 70 vemhes üszőt tudunk majd eladni. Az elmúlt öt évben lefeleztük a szomatikus sejtszámot. A telepen növekvő almos, 100-110 férőhelyes termelő istállóban tartjuk az állatokat, a fejést egy 28-as körforgós DeLavalos fejőházban végezzük. A fejéstechnológiánk már nem a legmodernebb, és ennek fényében sajnos nagyon sok tőgyegészségügyi problémával szembesülünk. Ennek karbantartására, megoldására használjuk az Ecolab tőgyfertőtlenítőit.

MIÓTA ÁLLTOK KAPCSOLATBAN CÉGÜNKKEL?

Az Ecolabot én megörököltam az előző telepvezetőtől, és igazából mivel az eredmények folyamatosan javultak az elmúlt öt évben, nincs okunk arra, hogy új beszállítót vagy új technológiát keressünk. A termékek szakszerű használata, illetve egyéb törekvésünk a problémák megoldására lehetővé tette számunkra a stabil 300-350 ezres szomatikus sejtszámot. A termékek abban a helyzetben is hozzák a várt eredményt, amikor munkaerőhiány van. A mi telepünkön is jelenleg nyolc indiai vendégmunkás dolgozik. A fejés már teljes egészében az ő feladatuk, tehát nem szakképzett fejősökről, hanem betanított munkásokról beszélünk.

MELYEK VOLTAK AZOK A TELEPI PROBLÉMÁK, MELYEKRE AZ ECOLABTÓL VÁRTAD A MEGOLDÁST?

Az első lépcső az volt, hogy a Prototecat analizáltuk, majd megfogtuk a telepen, mely az állomány több mint 50 százalékát érintette. A Prototeca mentesítés programját követve két és fél év alatt gyakorlatilag tünetmentessé tettük a telepet. A következő problémát a környezeti patogének jelenléte okozta a tőgygyulladás kapcsán. Ennek a problémának a megoldására döntöttünk egy fejőház tisztító berendezés beszerzése mellett. Immár két éve sikerült ezt a karusszel tisztító berendezést rendszerbe állítanunk.

A lábvégekezelés program szerint működik. Lehoczky doktor csapata csinálja nálunk a körmözést, és ennek fényében az ő által publikált egyik lábfertőtlenítő programot

alkalmazzuk. Ebben az egyik részfolyamatnak a fertőtlenítő szere az Inciprop Hoof D. Minden negyedik héten Ecolabos lábfürösztés van a déli és az esti fejésnél.

Az Incimaxx Aqua termék is egy bevált vegyszerek a telepen, így az állatok megfelelő ivóvíz ellátását tudjuk biztosítani. A termelő istállók ivóvizénél egy házi adagolóval juttatjuk a rendszerbe a terméket. Erre azért van szükség, mert a telep hiába épült újra a 80-as években, maga a vízrendszer kialakítása a 60-as évek nyúlik vissza. A csővezeték egy része egészen régi vasszerkezet, illetve a Prototeca minden nedves felületen teret nyerhet, így úgy gondoltuk, a program keretében a vizet is tisztítjuk, bár a vizsgálatok itt nem jelezték a kórokozó jelenlétét.

BEMUTATOD NEKÜNK A KARUSSZEL MOSÓVAL KAPCSOLATOS TAPASZTALATAIDAT?

A karusszel mosó berendezést mi a következőképpen állítottuk be. Kapus rendszer. A mosónak az egyik programja az, hogy egy, a karusszel fölé lógó több fuvókával ellátott kapun keresztül forog az egész szerkezet. A körforgó végigmegy két ütemben a kapu alatt. Az első ütemben a Topáz CL nevű habosítóval behabosítjuk a felületet, a második körben tulajdonképpen a vizes lemosással egy tiszta felületet kapunk. Szemmel láthatóan hatékonyan távolítja el a legsúlyosabb szennyeződések, trágya- és tejmaradványokat is a technológia. Ugyanehhez a berendezéshez tartozik egy 25 méteres tömlő, ennek segítségével az esetleg kimaradt részeket kézi erővel tudjuk takarítani. Szintén az Ecolab által javasolt vegyszerrel habosítunk és 20-25 perces behatási idő után öblítünk.

MONDJ NÉHÁNY SZÓT AZ ECOLABRÓL!

Nagy valószínűséggel vannak a piacon hasonló árfekvésű, hatásmechanizmusú termékek. Az emberi tényezők és

a jól működő technológia erősíti az Ecolabbal szoros kapcsolatot.

Hivatalos forgalmazó: **Animal-Hygiene Kft.**

Kiss Attila:
Molnár Helén:
Molnár Bettina:

Fax: +36 78 426 251
+36-30-229-6794
+36-30-952-9678
+36-30-334-2592

Ecolab-Hygiene Kft.

1139 Budapest,
Váci út 81-83.
Tel: +36 1 886-1315
Fax: +36 1 886-1320

INTERAGRÁR: *a töretlen borjúnevelés útja!*

Hogyan neveljük a borjakat törésmentesen?

Az Interagrár Kft. munkatársai segítenek Önnek megtalálni a megfelelő válaszokat!

- telepi technológiához igazodó szaktanácsadás
- szakmai segítség a megfelelő tejpótló / tápszer kiválasztásában
- kolosztrum menedzsment
- itatási időszak problémáinak megoldása
- választás körüli kockázati pontok felismerése

**További információért keresse munkatársunkat: Jakabné Fehér Nóra: 30/ 362-2067
www.interagrar.hu**

A FEJŐROBOT INFORMATIKAI RENDSZERE A FEJŐHÁZBAN

**Modern, könnyen kezelhető, megbízható,
költséghatékony fejőrendszer.**

Garantált 100%-os egyed azonosítás.

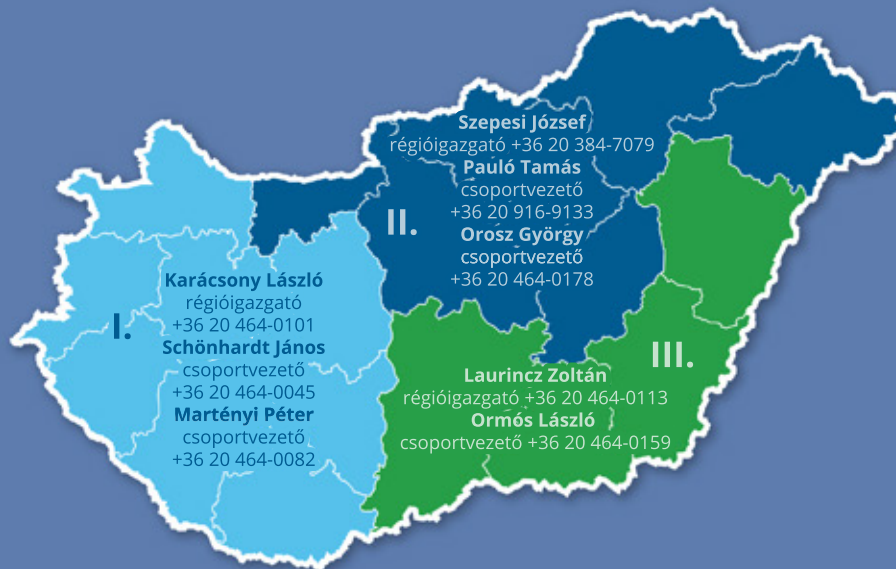
Bárhonnan elérhető ivarzás és egészségfelügyeleti rendszer

Kérje ajánlatunkat fejőházi rekonstrukcióra – 5 éves fenntartási költség kalkulációval

H-8500 Pápa, Jókai u.76. T/F: +36 89 511015
Mobil:+36 306876102 www.fejesteknika.hu

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. két évtizede áll partnerei szolgálatában, értéként őrizve és a napi munkában alkalmazva a hazai termelésellenőrzés több, mint 100 éves tapasztalatát.

Központi titkárság • telefon: 06 28 515-540, fax: 06 28 515-550, mobil: +36 20 464-0059, e-mail: atkft@atkft.hu

Tejvizsgáló Laboratórium • mobil: +36 20 229-4965, e-mail: kenez.arpad@atkft.hu

- **Teljesítményvizsgáló részleg** • telefon: 06 28 515-546, e-mail: tejlabor@atkft.hu

- **Analitikai Laboratórium részleg** • mobil: +36 20 464-0189

o **Mikrobiológiai Laboratórium** • mobil: +36 70 384-7938

- **Állategészségügyi Diagnosztikai Laboratórium részleg** • mobil: +36 20 229-4965, +36 20 464-0147

Takarmányozási Igazgatóság • telefon: 06 28 515-555, mobil: +36 20 219-9512, e-mail: taklab@atkft.hu

Füljelző gyártó részleg • telefon: 06 28 515-542, mobil: +36 20 464-0022, e-mail: enar.fuljelzo@atkft.hu

Somos Zoltán tenyésztési igazgató • +36 20 401-5936, e-mail: somos.zoltan@atkft.hu

Dr. Monostori Attila főállatorvos • +36 20 464-0147, e-mail: monostori.attila@atkft.hu

